

FEM MEMÒRIA

La Sagrerina.com
Diari independent de La Sagrera

LA SAGRERA DE CADA DIA

Joan Pallarès-Personat & Xavier Basiana i Vers
Efemèrides Fotografies

FEM MEMÒRIA:

LA SAGRERA DE CADA DIA

Efemèrides • Joan Pallarès-Personat

Fotografies • Xavier Basiana Vers

Joan Pallarès-Personat • Efemèrides

Xavier Basiana Vers • Fotografies

Primera Edició Sant Jordi 2022

Editor:

La Sagrerina.com

Tiratge primera edició: 250

Col·lecció Sagrerina.com

Núm. 1 • Abril 2022

CALENDARI D'EFEMÈRIDES DIARIES SAGRERENQUES.

1 de gener de 1907. En una subhasta a la puja de la llana, a les onze del matí la Inspecció del Mercat de La Sagrera ofereix els punts de venda que han restat lliures en els darrers temps, serà una pràctica habitual cobrir així les concessions de les parades vacants.

2 de gener de 1942. Compareix en consell de guerra Trino Cayuela Gutiérrez, un dels membres més destacats i secretari del Comitè de La Sagrera durant la Guerra Civil, responsable de morts i saqueig dels primers mesos. El fiscal li demana pena de mort, que sembla li seria commutada, perquè no figura en el llistat de mort de la Dictadura.

3 de gener de 1908. L'Ajuntament de Barcelona acorda en sessió reparar el greu estat d'abandonament en que es troba la carretera de Ribes, actual carrer Gran, en el seu pas per La Sagrera.

4 de gener de 1897. S'indica com a data fundacional del Casino Sagrerense, però dades de 1895 ja donen fe de la seva existència i local propi. Un dels impulsors de l'entitat és Mateu Gras .

5 de gener de 1998. Per primera i única vegada la cavalcada de Reis, conjunta de Sant Andreu i La Sagrera, és celebra en sentit invers, partint de La Nau Ivanow i acabant a la Plaça Orfila.

6 de gener de 1900. Diada de Reis, a la Sagrera i a les entitats i cooperatives de primers de segle que ja repartien joguines als infants, organitzant una petita festa aquest dia al matí. Posteriorment vindria la cavalcada de rebuda el vespre anterior.

7 de gener de 1987. Poc abans de les cinc de la tarda una explosió seguida d'un incendi destroça els locals que ocupa La Infernal de la Sagrera, sembla que a causa del material pirotècnic emmagatzemat. Aquesta entitat i La Cuca, compartien sostre amb l'Associació de Veïns i La Sagrera Provençals Unió Esportiva. Els danys son quantiosos.

8 de gener de 1916. Els treballadors de la Hispano Suiza es sumen a la vaga general del metall i la construcció a Catalunya. A primers de febrer, el dia 2 i quan la vaga remetia, cinc treballadors son tirotejats de matinada quan intentaven anar a treballar, en un altre atemptat el dia anterior moren dos treballadors. La Hispano Suiza empren el treball amb un ampli augment salarial poc després.

1976 • La Meridiana

9 de gener de 1951. L'arribada per primera vegada després de la Guerra de la VI Flota dels Estats Units a Barcelona, omple de color els carrers del centre i als barris no es parla d'una altra cosa.

10 de gener de 2018. La Tinent d'alcalde d'Urbanisme de Barcelona demana públicament a ADIF i a Foment es centrin en les obres de La Sagrera, però es manifesta pessimista de que acabin abans del 2020.

11 de gener de 1938. Un bombardeig aeri nocturn d'un Juncker alemany causa morts a La Sagrera. La primera bomba cau a Sant Andreu, a la cruïlla de Monges amb la Rambla, la segona a Les Xarxes, al capdamunt del carrer Portugal amb diversos morts, entre ells una noia de 14 anys, l'altre a Garcilaso amb Meridiana i la darrera a dalt de Navas de Tolosa amb Maragall.

12 de gener de 2014. Comencen les visites guiades al Memorial Manyanet, exposició que mostra la vida i objectes Sant Josep Manyanet, fundador de Els Padres i amb la Mare Encarnació Colomina, del Col·legi Mare de Déu dels Àngels.

13 de gener de 1995. La revista Spor9 celebra la festa de presentació del seu numero 700. Publicació d'àmbit dels districtes de Sant Andreu i Nou Barris, de la mà de Jordi Recasens assolirà els 41 anys de vida i tancarà definitivament al numero 1088, el desembre de 2017, sent llavors la publicació periòdica de més durada al districte en tota la història, fita que tardaria tres anys en superar-se.

14 de gener de 1997. La Coordinadora d'AVV del Districte en el tema del Pla Sant Andreu-La Sagrera, assoleix, després d'al·legacions i informes, reunir-se amb Artur Mas, Conseller de Política Territorial de la Generalitat, qui anuncia que serà el Ministerio de Fomento qui s'encarregarà del projecte del Tren de Gran Velocitat.

15 de gener de 2018. Jordi Recasens, editor i director de Sport9, amb Joan Pallarès, director de les pàgines de Cultura i Societat, expliquen a BTV-TV Sant Andreu els motius per els quals han tancat, en un bon moment, les pàgines de Sport9 al cap de més de quaranta un anys d'editar-lo.

16 de gener de 1892. Era executat a la presó de Barcelona Isidre Mompert, qui el 31 de juliol de 1890 havia degollat dues noies en una casa del Fondal de Sant Martí, mentre el pare era treballant a una fàbrica propera i la mare a comprar.

17 de gener de 1926. Als camps de la Verneda, tocant Can Nyau, a la riera d'Horta, queia assassinat el sergent del somaten Manuel Ruiz Andrade, que residia al carrer Provençals, 49, avui Berenguer de Palou. Havia nascut a Chiclana,

Cadis, i probablement la seva mort fou una venjança per actuacions anteriors dins de la guerra bruta en temps del pistolisme.

18 de gener de 1995. A l'Institut Guttmann de La Sagrera es presenta el Grup de Dones no Estàndard, associació que aplegaria a dones amb una discapacitat física.

19 de gener de 1922. Andreu Hortet Pàmies, carlí, veí del carrer Monlau i President del Sindicat Lliure del Ram de l'Aigua, denuncia que l'han agredit a trets, replicant el amb la seva arma, al portal de casa. És un tema tèrbol i segons els veïns, potser un muntatge d'ell mateix.

20 de gener de 1958. Es publiquen la primera història de Mortadelo y Filemon, gran èxit per a tota una generació d'infants dins i fora de La Sagrera, obra del dibuixant Ibáñez

21 de gener de 1932. Coincidint amb l'esclat revolucionari a les mines de l'Alt Bergadà, una vaga al sector tèxtil té incidència a la Sagrera, l'alarma per la situació agreuja el conflicte.

22 de gener de 1998. Es talla la Meridiana durant tot el diumenge per procedir a asfaltar del nou tram remodelat entre Cardenal Tedeschini i Navas de Tolosa, l'alcalde de la Ciutat acudeix per a iniciar simbòlicament la obra. Amb voreres amplies de bulevard la Meridiana deixarà de ser la via ràpida que era.

23 de gener de 1971. Aprovat el Pla Urbanístic de la Pegaso i accelerat el trasllat de l'empresa a Madrid i a la Zona Franca, coincideix en la assemblea del dia 20 anterior presentant, els treballadors d'ENASA, Empresa Nacional de Autocamiones SA, la Pegaso, les seves reivindicacions laborals. Avui inicien concentracions a la porta de la fàbrica, algun enfrontament amb el Cap de Personal, una dotzena de detencions policials a domicili de matinada el dia 27 i una gran vaga en defensa dels seus drets i en protesta per les detencions, el que portarà un gran nombre d'acomiadaments.

24 de gener de 1977. El ressò i la indignació de l'Assemblea de Veïns celebrada el dia abans a la Plaça de les Rates, arriba a l'Ajuntament que resol contra Milver,SA, la panificadora de pa Rosendo, que acabarà amb el tancament de les instal·lacions el dia 29, en no tenir ni permisos ni llicències.

25 de gener de 1938. Una aurora boreal és visible des de La Sagrera i molts punts de Catalunya, causa una gran alarma

entre la gent, alguns espantats ho veuen com un mal presagi, altres com l'anunci del final de la guerra.

26 de gener de 1954. Desplaçant-se les autoritats en metro des de Plaça de Catalunya, es beneeix i inaugura l'estació de la Sagrera, del metro Transversal, actual línia I. Durant el franquisme i en aquesta data, celebrant l'aniversari del 1939 quan les tropes franquistes ocuparen Barcelona, es solien celebrar inauguracions com la del Mercat de Felip II el 1966.

27 de gener de 1972. Data en que Josep Carbonell, amb cinc signatures més, entren al Registre la sol·licitud i estatuts per registrar i legalitzar l'Associació de Veïns de La Sagrera, aprovació que portarà data de 31 de maig del mateix any.

28 de gener de 2001. En un matí de diumenge d'hivern amb un sol agradable, van inaugurar les plaques dels nous carrer de Ferran Turné, Pere Terrè i Jardins de Kioto, als nou complexa d'habitatges anomenat Sagrera 2000.

29 de gener de 2012. Amb l'obertura al transit del nou pont provisional que dona al carrer Clara Zetkin, comença l'enderroc del vell Pont del Treball, construït encara no cent anys abans, com a solució a la comunicació amb el Fondal de Sant Martí, quan a partir del 1917 es va fer l'estació ferroviària de mercaderies.

30 de gener de 1983. Acabades les obres s'inaugura el col·lector subterrani de la Riera d'Horta, per sota el carrer del Pare Manyanet. Aquesta obra significa el final d'un mal son, amb inundacions freqüents en èpoques de pluges intenses.

31 de gener de 2008. L'Alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, amb el de la Ciutat d'Elx, inauguren una nova remodelació de la plaça dels Jardins d'Elx, amb un monument reproduint l'escultura ibèrica coneguda com La Dama de Elx, que al cap de un mesos serà robada i més d'un any després restituïda una de nova. Els parlaments s'han de realitzar a la sala d'actes del Centre Cívic La Barraca per l'aiguat que cau aquell dia.

1 de febrer de 1986. Els magatzems d'alimentació Hiper Radar i els grans magatzems Sears Roebuck son adquirits per el grup de El Corte Inglés i a partir d'aquesta data comencen a operar com a Hipèrcor.

2 de febrer de 1922. És detingut a casa seva, conduit a la comissaria de la Sagrera i després a la Central, el treballador tintorer Eduard Rovira, acusat d'intentar reorganitzar el Sindicat Únic del ram.

3 de febrer de 2007. És aprovat al plenari del Districte donar el nom de carrer Clara Zetkin, al nou vial obert entre

Agost 1983 • Estació de La Sagrera

Berenguer de Palou i Gran de la Sagrera, on abans hi havia el Bar La Vinya, establiment que en compliment del dret de pas, podies creuar lliurement de banda a banda d'un carrer a l'altre. Serà inaugurat oficial, amb la plaça Hispano Suiza, el 23 de març següent.

4 de febrer de 1939. Dissabte, el nombre de forns funcionant a la ciutat després de la ocupació franquista és de dos-cents, avui els mercats, entre ells el de la Sagrera recuperen oficialment la normalitat dins de la manca de productes i amb cartilla de racionament.

5 de febrer de 1939. En aquesta data es reprenen les activitats a la parròquia de Crist Rei en acabar la guerra. En estar destruït el temple, la eucaristia, a càrrec de mossèn Josep Gros i Ragner, es celebra a la capella de l'escola Mare de Déu dels Àngels, que durant el conflicte es va salvar de la destrucció en ser ocupat l'edifici i convertit en seu del Comitè Local.

6 de febrer de 1902. Moria a Sant Martí mossèn Francesc Rodó i Sala, havia nascut a Terrassa el 13 de novembre de 1816 i va ser durant 36 anys rector de la parròquia de Sant Martí, durant la seva època Sant Martí de Provençals va quedar com a parròquia de La Sagrera, iniciant ell la construcció de la nova església parroquial de Sant Martí del Clot.

7 de febrer de 2019. La notícia de portada del dia és que el Tribunal de Comptes ha destapat un sobre cost del 546% a les obres de La Sagrera.

8 de febrer de 1984. Rufino Garcia González, de 38 anys, propietari del Bar Papae, a la Meridiana, era assassinat a trets i ferit el cambrer Antoni Cucarella Colomer, de 29, durant un atracament. L'autor, Pedro Segura Oliva, El Loco, de 24 anys, seria detingut poc després a La Mina.

9 de febrer de 2007. Dins dels actes del 75è aniversari de la Parròquia de Crist Rei, l'antic vicari mossèn Francesc Romeu i el periodista sagrerenc Ramon Colom celebren un col·loqui sobre l'Església i el món actual.

10 de febrer de 1877. Naixia a Sant Andreu de Palomar Josep Cararach i Mauri, metge, fundador de la Clínica Sant Jordi i home fort del catalanisme conservador a la zona durant el primer terç del segle XXè. Regidor a l'Ajuntament de Barcelona en diversos períodes, gestionaria temes del Districte, així com de la Junta de Beneficència i també de la Creu Roja que abastava la Sagrera, moria el febrer de 1969. Una plaça a La Sagrera porta el seu nom.

11 de febrer de 1992. Després d'una manifestació d'immigrants el dia anterior que havia estat convocada per els sindicats CCOO i UGT, un grup de treballadors magrebins obtenia permís del rector Mossèn Salvador Torres i es tancava, en protesta i durant quatre dies a la Parròquia de Crist Rei com a mesura de pressió per ser escoltats per l'administració. El 14 abandonarien l'actitud en ser rebuts i escoltats.

12 de febrer de 2020. S'anuncia i és convoca per el proper dia 20 la presentació d'una nova publicació digital a La Sagrera, que portarà el nom de La Sagrerina.

13 de febrer de 1982. Renovació parcial de càrrecs a la junta de l'Associació de Veïns. Joan Gàndol entra com a president i **Xavier Basiana** com a vicepresident, entre els entrants Agustí Camps i Magrané es fa càrrec de la vocalia de joves.

14 de febrer de 1932. Diumenge, a dos quarts de sis de la tarda i durant la sessió cinematogràfica al Cinema Imperial, la inflamació del cel·luloide de la pel·lícula causa un incendi, el cinema es ràpidament evacuat i les flames controlades.

15 de febrer de 1913. La Inspecció Provincial de Sanitat imposa multes de 10 pessetes a 40 a treballadors de La Hispano Suiza de La Sagrera, per negar-se a ser vacunats.

16 de febrer de 1915. Naixia a La Sagrera Cèsar Saborit Carralero, anarquista, militant de la CNT i empresonat abans de la guerra, després es convertí en un destacat maquis de la guerrilla urbana, company de Quico Sabater i d'en Jose Lluís i Facerías, fou abatut per la policia a la Rambla amb Gran de Sant Andreu el 19 de juliol de 1951, la seva mare va continuar residint a La Sagrera.

17 de febrer de 1902. Gran vaga obrera a Barcelona, s'aturen més de 100.000 treballadors. A la Sagrera hi ha diversos incidents.

18 de febrer de 2006. Mobilització sagrerenca per assistir a la gran manifestació Som una nació, pel dret a decidir, defensant l'Estatut aprovat per el Parlament de Catalunya.

19 de febrer de 1977. Signant el document més d'una vintena de veïns i veïnes, amb el rector Mossèn Joan Oriol al capdavant, és constitueix l'Assemblea Democràtica de La Sagrera.

20 de febrer de 1979. Des d'aquesta data i durant unes setmanes pares i alumnes de l'Escola L'Estel seuran al mig del carrer Felip II reclamant la instal·lació d'un semàfor llargament sol·licitat de totes les maneres possibles.

21 de febrer de 1911. Neix la Cooperativa La Lleugera, domiciliada al carrer Gran de La Sagrera numero 16.

22 de febrer de 1915. Tot el Pla de Barcelona va patir un temporal de vent, l'anemòmetre de l'Acadèmia de Ciències, a les Rambles, va trencar les paletes quan enregistrava 144 Qm/h, a La Sagrera van caure diverses parets, una d'elles al carrer Oliva, i xemeneies, a la ciutat es van registrar diversos morts.

23 de febrer de 1559. Primer esment documental de la Torre de la Verge Maria, identificada com la Torre del Fang, encara que les evidències arqueològiques situen el seu origen alguns segles abans.

24 de febrer de 1960. La Tinença d'Alcaldia de Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona, atorga el nom de Açores a un dels nous carrers de La Sagrera. També aproven els noms d'Antilles i Filipines, tots arxipèlags.

25 de febrer de 1940. A Cal Gerrer, al carrer Gran, es funda el Casal Parroquial, al qual amb tota la gosadia a la època, l'anomenen Casal Montserrat, un veritable atreviment catalanista a un any de la ocupació de Catalunya. De fet ja funcionaven des de 1939 i romandran al local fins al trasllat als nous locals annexes a la parròquia a la dècada dels seixanta.

26 de febrer de 1939. Al mes de l'entrada, les noves autoritats anuncien que acaben la campanya de neteja de runa i escombraries dels carrers, causa dels bombardeigs, que ells diuen acumuladas por la horda roja.

27 de febrer de 1927. Gran nevada sobre Barcelona, els carrers de La Sagrera queden plens de neu, hi ha diversos testimonis gràfics d'aquell fet.

28 de febrer de 1964. Es beneeix i inaugura oficialment el Colegio Nacional de Enseñanza Primaria Juan XXIII, construït en un temps record de quinze mesos. Després de desafortunats canvis de nom, avui el entre se'l coneix com Congrès-Indians.

1 de març de 1994. El carrer Felip II, en el seu tram sagrerenc, entre el Pont de Calatrava i Concepció Arenal, passa a ser direcció única en sentit ascendent cap a Maragall.

Agost 1983 • Estació de La Sagrera

2 de març de 1974. L'execució de Salvador Puig i Antich provoca diverses vagues generals, aquesta serà la darrera que realitzaran a La Sagrera els treballadors de la Pegaso, quan la factoria ja està sent traslladada a la Zona Franca. La primera, de braços caiguts, havia estat en la fosca època de 1948 poc després de que l'empresa fos incorporada al INI estatal.

3 de març de 1924. Sant Medir, tot i que avui el romiatge és exclusiu de Gràcia o de La Bordeta, en tot temps acudien a l'Ermita en terme de Sant Cugat, gent de tots els pobles el pla de Barcelona i el Vallès, abans de la Guerra hi havia colles de La Sagrera que hi acudien anualment.

4 de març de 1924. L'Audiència jutja uns fets del 6 de maig de 1922, quan un escamot membres del Sindicat Lliure van agredir a un capatàs i la seva brigada a les obres de la nova estació de mercaderies, perquè no eren afiliats al Lliure. Un grup de treballadors d'una altra brigada, en saber-ho, van apallissar al delegat del lliure a l'empresa. La condemna al cap de l'escamot va ser de 21 mesos de presó.

5 de març de 1919. Comença la Vaga de la Canadenca, que serà cabdal en el moviment obrer i s'estendrà per tots els barris de Barcelona i pobles de Catalunya.

6 de març de 2019. Comença la seva feina el Grup d'Història i Patrimoni de la Torre de la Sagrera, amb la primera reunió.

7 de març de 1971. A les 7,30 del matí, una bomba col·locada per membres del FAC Front d'Alliberament de Catalunya, a Les Cèl·lules, oficina d'impostos de la Diputació, al carrer Gran amb Berenguer de Palou, mata al guàrdia civil Dionisio Medina Serrano, de 35 anys.

8 de març de 2010. En aquesta jornada el Consell de Districte inaugura diverses places i espais amb noms femenins, Jardins Àngels López de Ayala, Jardí Mercè Rovira al que s'havia anomenat Jardí de Butxaca; Pepa Colomer i Virginia Wolf.

9 de març de 1980. Unes dues mil persones assisteixen a la col·locació per les autoritats de la primera pedra de la nova Escola El Sagrer, que s'havia d'anomenar Costa Rica, però que a proposta de Quim Terrè en una assemblea, agafaria el nom de El Sagrer, una llarga reivindicació dels veïns des de l'antiga Cooperativa Icaria, que encara tardaria tres anys a veure's petites concrecions en barracots provisionals.

10 de març de 1985. En una primera fase, un grup de barraques de La Perona, paral·leles a la via del tren, són derruïdes, comença a percebre com una realitat el final del barraquisme al barri.

11 de març de 1991. S'aprova donar nom de plaça Albert Badia i Mur a un espai on posteriorment edificarien el Pavelló del Camp del Ferro. Albert Badia (1919-1971) va ser un treballador de Pegaso, militant del PSUC i empresonat a la lluita per les llibertats.

12 de març de 2020. Surt d'impremta La Sagrera. Guia per a una passejada monumental, amb text de Joan Pallarès i fotografia de Salvador Atance. S'hauria de presentar per Sant Jordi, es lliuren avui els primers exemplars, però el confinament al dia següent per la pandèmia, impedirà que es segueixi distribuïnt fins arribar el mes de juliol.

13 de març de 2020. L'alarma per les infeccions d'un nou virus i els rumors disparats d'un possible confinament, com així es decretarà al dia següent, provoquen en aquest divendres aglomeracions als comerços i molta gent que vol proveir-se.

14 de març de 1905. Es funda la Mutua La Simpatia, que té la seu a la casa que acaba de construir-se el metge Bonaventura Gispert, al 251 del carrer Gran, avui numero 169.

15 de març de 1992. Eleccions al Parlament de Catalunya, CiU guanya per tercera vegada, aquesta amb majoria absoluta, els resultats que obté a La Sagrera són de clar ascens.

16 de març de 1938. Inici d'un raid aeri de tres dies bombardejant el Pla de Barcelona que afectarà nombrosos barris, entre ells La Sagrera, és obra del Comando Aviazione Legionaria delle Baleari, italiana al servei de l'Exèrcit franquista.

17 de març de 1939. Es feien públics els nomenament d'alcaldes de barri per les noves autoritats franquistes, “Districto IX: Barrio 5. Sagrera: Alcalde primero, Ángel Canals Gras, Sagrera, 237: Alcalde-segundo, Ramón Puig, Sagrera, 189.” Es refereix a les numeracions antigues, ara 159 i 121. Canals, que tenia una sastreria, seria alcalde de barri durant varies dècades.

18 de març de 1938. De bon matí, només sortir el sol, i dins d'un raid de tres dies consecutius de bombardeig sobre Barcelona a càrrec de l'aviació italiana al servei franquista, és bombardejada l'estació de mercaderies de La Sagrera i una part del barri. Serà el pitjor bombardeig aquí en tota la Guerra.

19 de març de 1975. Diada del Nen Sense Escola, on veïns de Sant Andreu i La Sagrera, amb els presidents de les AVV al davant, Francesc Porret i Josep Carbonell respectivament, van “plantar” i regar una maqueta de la nova escola reivindicada als terrenys de la Pegaso.

20 de març de 2007. Dins dels actes previs a la inauguració, el dia 23, de la Plaça de la Hispano Suïssa, l'Associació d'Estudis Històrics de l'Automoció inaugura a La Barraca, una exposició sobre la història de la fàbrica.

21 de març de 1858. Naixia al carrer Cervantes, 2 de Barcelona, Enric Sagnier Villavecchia, arquitecte que a La Sagrera projectà el Temple de Crist Rei. Morí el 1931 en acabar la obra i el seu fill Josep Maria la reconstruiria després de la guerra.

22 de març de 1863. Moria Josep Manso i Solà, fill de Borredà, moliner al Molí de la Verneda, lluitador a la Guerra del Francès, que va arribar a general i senador vitalici.

23 de març de 1924. En aquesta data de Dilluns de Pasqua, el canonge Joan Boada, per indisposició del Bisbe Ramon Guillaumet, beneeix la primera pedra de la nova església que serà dedicada a Crist Rei i encarrega la obra a l'arquitecte Enric Sagnier.

24 de març de 1923. Entra en servei el primer autobús que passa pel carrer Gran de la Sagrera, la línia 40 entre Barcelona i Sant Andreu.

25 de març de 1939. Després d'haver estat col·lectivitzat durant la guerra, el Cinema Imperial, La Barraca, retorna a mans de la família Reverter, propietària, tot i tenir dificultats per considerar les autoritats que “Imperial” era un nom execrèssiu per a una sala de barriada, en aquella època de nacionalisme grandiloqüent, a partir d'aquesta data reprenen les projeccions.

26 de març de 1954. És celebren es exèquies del rector de Crist Rei mossèn Eusebi Figueras, nascut a Vila-rodona el 1874, finat l'anterior dia 24, als 80 anys. Ecònom des de 1939 i rector des de 1948, era molt estimat al barri, que es va bolcar en el seu enterrament. El vicari llavors Josep Maria Comerma va assumir la rectoria.

27 de març de 1958. Concentració de quatre mil treballadors al patí de la Pegaso en protesta reclamant la llibertat dels companys detinguts: el passat 25 les grans empreses com La Maquinista Terrestre y Marítima, Hispano Olivetti, Fabra i Coats, ENASA a La Sagrera i per primera vegada SEAT van a la vaga. El governador civil tanca les cinc fàbriques i hi ha més de 300 detencions, jutjats en consell de guerra, acusats del delictes de sedició, entre ells els treballadors de Pegaso

Novembre 1993 • Plaça Masadas

Albert Badia, Tomàs Antón, Vicenç Faus, A. Mullor i F. Escrivà, militants del PSUC, fet que no negaren a la policia, sent torturats i intervenint al seu favor el bisbe Gregorio Modrego.

28 de març de 2008. L'assemblea renova parcialment la junta de l'Associació de Veïns. El qui va ser primer president Josep Carbonell és anomenat President d'Honor, Josep Barbero serà el nou president i l'anterior, Oleguer Méndez, ocuparà la vicepresidència, A Josep Barbero al substituirà el 2016 Jaume Matas.

29 de març de 1955. Gran incendi a la fàbrica Hijos de Rafael Julià, coneguda sempre com Les Xarxes en fer xarxes de pesca. Ubicada al carrer Portugal amb Torroella de Montgrí, es va fundar el 1881, a la Sagrera s'establirien a primers del segle XXè i van romandre-hi fins el 1964.

30 de març de 1912. Per tal d'ampliar l'estació del Clot, la Companyia Ferroviària MZA, presentava el projecte de construcció de la nova estació de mercaderies que en la redefinició de 26 de maig de 1914 clarificarà l'expansió cap a La Sagrera.

31 de març de 1913. Naixia a Barcelona Maria Josep Colomer i Luque, Pepa Colomer, primera aviadora catalana, que va obtenir el títol als 18 anys, la qual té uns Jardins dedicats a la seva memòria a La Sagrera.

1 d'abril de 1943. Després d'un gran esforç, tornen a obrir oficialment les classes a l'escola parroquial de Crist Rei en un acte amb el Governador Civil Antonio Correa Veglison i el rector Eugeni Figueras.

2 d'abril de 1987. L'esclat d'una bomba, al vespre, contra un vehicle de la guàrdia civil de la caserna de Navas, que causa la mort del jove, Juan Fructuoso, s'escolta des de molts punts de La Sagrera i causa un gran enrenou i alarma.

3 d'abril de 1973. L'assassinat a trets de la policia del treballador de la Tèrmica del Besòs a Sant Adrià, Manuel Fernández Marquez durant una vaga, provoca resposta en moltes empreses de La Sagrera, en especial les grans, com la Pegaso.

4 d'abril de 1898. Una de les diversions dels incívics, en especial de la canalla desvagada i sense escolaritzar, era apedregar els tramvies. En aquesta data i havent apedregat un tramvia al carrer gran de la Sagrera, el tramviaire va aturar-lo, davallà i empaità al xicot, que fugint va caure i es va causar tals lesions que va haver de ser assistit a la farmàcia.

5 d'abril de 1919. De nit, des de la Fàbrica Sert, avui plaça General Moragues, escolten trets i de bon matí troben mort a la porta a Pere Ferrer Lluís, treballador d'una bòvila, que vivia al carrer Josepa Masanés 24. Eren el temps del pistolisme entre sindicat i patronal, en aquesta data per de 1904, el rei Alfons XIII visitava la Fàbrica, propietat de Domènec i Francesc Sert, poc després, al novembre, atorgaria el títol nobiliari de Comte de Sert a Francesc.

6 d'abril de 1939. Moria a casa seva al carrer Gran de la Sagrera, l'industrial saboner Benet Ferrer i Xiró, tenia 81 anys.

7 d'abril de 1889. Gran manifestació antiagregacionista de tots els pobles del pla de Barcelona. Els sagrerencs hi participen com a afectats del municipi de Sant Martí de Provençals, al qual pertanyem.

8 d'abril de 1889. Naixia a Castelló Joan Porcar i Ripollès, pintor i col·laborador en els treballs arqueològics a les pintures rupestres de la Valltorta. Acollit per la família Valls, banquers que li feren de mecenes, va passar llargues temporades pintant a Can Cascante, a La Sagrera. Porcar mori el 1974.

9 d'abril de 1902. Per Pasqua canten davant de la casa de l'alcalde de barri Josep Padern, el cor “La Cadenera” de la Sagrera, dirigits per Narcís Duran.

10 d'abril de 2020. Moria a un residència de les Corts on portava tres anys, Bartomeu Gibert, tenia 90 anys, veí del carrer Gran, molt conegut com a actor i cantant de sarsuela, havia actuat en bons escenaris. El seu paper de Don Hilarión a La Verbena de la Paloma, el brodava i era força celebrat.

11 d'abril de 1931. La Coalició d'Esquerres, en el dia abans de les eleccions municipals del 12 d'abril (llavors no existia “jornada de reflexió”), celebra un meeting multitudinari al Cinema Imperial “La Barraca”, al dia següent la candidatura arrasarà a La Sagrera.

12 d'abril de 1956. Un grup de treballadors de Pegaso va a la vaga, sent seguit per pràcticament tots els tallers, menys tècnics i administratius. Al dia següent el propi Governador Civil Acedo Colunga va a la fàbrica i és esbronat. La vaga durarà fins al dia 17, hi haurà més de 30 detinguts i a la comissaria de Via Laietana els treballadors Mullor i Escrivà seran torturats; els advocats Josep Benet i Antonio Cuenca presentaran una querella per detenció il·legal.

13 d'abril de 1966. El carrer de Sant Sever, que seguia el curs d'un antic camí, el dels Enamorats, que encara es conserva

al Clot, des de 1907 havia passat a ser carrer de Bofarull, nom que en aquesta data i en el tram sagrerenc, entre Hondures i Garcilaso, va canviar oficialment per el de Ciutat d'Elx.

14 d'abril de 1936. En la festa de la República a Barcelona, és escollida com a Miss Barcelona la sagrerenca Emilia Rius Oller, de 16 anys, modista d'ofici.

15 d'abril de 1975. Data límit establert per CEVASA, Compañia Española de Viviendas de Alquiler, SA, per admetre sol·licituds per accedir als habitatges de lloguer de Meridiana, 344-346. El sorteig entre els sol·licitants es celebrarà a les oficines de l'empresa, a la Via Laietana, davant notari, el proper dia 23, adjudicant-se 104 sol·licituds. Els arquitectes del conjunt anomenat Meridiano Cero, van ser Jose Antonio Pazos Garcia i Germà Vidal i Rebull, futur regidor del Districte.

16 d'abril de 1981. Arriba el número zero de la revista Tot Sagrera, que a partir del juliol de 2008 passarà a ser Tota La Sagrera. Amb pretensions de sortir regularment, fet aconseguit en els darrers anys, continuava altres fulls informatius impresos a partir de la fundació de l'AVV que l'edita, o de Sagrera, butlletí de l'Associació de Veïns La Sagrera.

17 d'abril de 2021. Presentació a la Nau Bostik de L'Abans del Districte de Sant Andreu, que abasta, com a una segona part, de L'Abans de La Sagrera Navas, fotografies entre el anys 1962 fins al 1997. Dates també que els contactes entre escriptors sagrerencs quan es va organitzar un Sant Jordi virtual el 2020 a causa de la pandèmia, cristal·litzen en la fundació del grup La Sagrera es mou per les lletres.

18 d'abril de 1983. L'Alcalde Pasqual Maragall inaugura el Casal d'Avis de la Palmera reivindicat des de 1977 per la Vocalia de Jubilats de l'Associació de Veïns. El setembre del 2007 seria traslladat a un local més ampli.

19 d'abril de 1951. Amb l'atrancament d'un forn a Cerdanyola, la policia té coneixement que el maquis sagrerenc Cèsar Saborit ha retornat de França amb en Josep Lluís i Facerias i Antoni Franquesa, aquest darrer morirà la mateixa tarda en un enfrontament amb la guàrdia civil en un control a Montcada.

20 d'abril de 1897. Un Reial Decret signat per de la Reina Regent Maria Cristina d'Habsburg-Lorena i el seu ministre de Governació, el lleidatà Ferran Cos-Gayón i Pons, annexiona a Barcelona els històrics municipis de Sant Andreu de Palomar, Santa Maria de Sants, Gràcia, Les Corts de Sarrià, Sant Gervasi de Cassoles i Sant Martí de Provençals, al qual pertanyia La Sagrera.

1980 • Pont de la Riera d'Horta

21 d'abril de 1901. Moria Isidre Feliu i Serarols, als 83 anys. Havia establert una adoberia al carrer Gran, l'any 1852, on després es construiria la farinera La Esperanza.

22 d'abril de 1978. Sota el lema Som una Nació, reivindicant en pro de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia, prèvia ballada de sardanes hi ha un gran acte amb representants polítics locals, Pep Puig per l'AVV, Gomà per CDC, Jordi Vallverdú per PSOE, Maurici Corominas pel PSC i Quim Terrè pel PSUC. L'acte clourà amb un concert de l'Orfeó l'Eco de Catalunya a Crist Rei.

23 d'abril de 1997. Surt editat oficialment el llibre La Sagrera, del rec Comtal al TGV, monografia sobre el barri i la seva història, que s'havia presentat al públic el dia 21 anterior.

24 d'abril de 1976. En l'assemblea de l'Associació de Veïns el primer president, reelegit diverses vegades Josep Carbonell i Sabaté, passava a tresorer i ocupava la presidència Emili Domingo Guardiola, vicepresident des de la segona junta el 1974. En la mateixa data de 1989, Quim Terrè és escollit president substituint a Josep Maria Gil, que era president des del 24 de febrer de 1984 i havia comptat sempre en les diverses reeleccions, amb Camil Padró de Vicepresident i Agustí Camps, Ester Alsina, Josep Elias i Joan Basagoiti com a vocals a totes les juntes.

25 d'abril de 191. Naixia Domènec Oró, escriptor i poeta sagrerenc, col·laborador de diverses publicacions des de la seva joventut, participà en el moviment associatiu i va ser tresorer de la Unió Esportiva Sant Andreu, treballant tota la vida a la oficina de la saboneria de Benito Ferrer, morí el 28 de juliol de 1982.

26 d'abril de 1982. Un escamot del Grapo dispara contra dos policies nacionals a la porta del bar La Cruz de Caravaca, al carrer Gran cantonada Garcilaso, causant la mort de un d'ells, Diego Garcia Calderón, de 34 anys, ferint greument al company Antonio Girau Colon, de 25. Els autor fugiren en direcció cap al metro.

27 d'abril de 1995. Comença la pacificació de la Meridiana per convertir-la de una autopista urbana en un bulevard. Aquell cap de setmana s'obre la primera connexió, al sector Concepción Arenal – Dublín, els veïns d'una banda i l'altre de la Meridiana tornen a connectar.

28 d'abril de 1890. Una notícia a La Vanguardia explica que s'acaba de fundar a La Sagrera l'entitat Fomento Regional, presidida de Martí Molins, seria en el canvi de segle i durant tota una generació l'entitat social, cultural i recreativa, més emblemàtica de La Sagrera.

29 d'abril de 1994. L'Ajuntament de Barcelona, amb els vots favorables de PSC i IC, l'abstenció del PP i en contra de CiU, aprova la modificació del Pla General Metropolità que permet definir l'espai en els terrenys de la futura estació ferroviària d'Alta Velocitat de La Sagrera, de la qual se'n venia parlant des de 1983, però a partir d'ara passaria a un dels primers plans del barri durant dècades.

30 d'abril de 1956. El Delegat Provincial del Sindicat vertical franquista, rebutja la dimissió en bloc de tot el Jurat d'Empresa de Pegaso, presentada en dia 25 en no haver pogut evitar la vaga del dia 12. ENASA es converteix a partir d'ara en punt de referència de la lluita obrera en el sector metal·lúrgic.

1 de maig de 1946. Decret del govern per el qual el INI, Instituto Nacional de Industria, crea la ENASA, Empresa Nacional de Autocamiones, SA, la qual acabarà adquirint, a la força, La Hispano Suiza Fabrica de Automoviles, a La Sagrera, en data 5 de novembre d'aquell any.

2 de maig de 1939. Avui i per decret, el nou govern d'acabada la guerra ordena tancar les farmàcies per celebrar el Dos de Mayo, només deixant obertes les de guàrdia.

3 de maig de 1930. Fundació de la Federació Catalana de Patinatge, que molts anys després el manresà veí de La Sagrera Ramon Basiana, elevarà a olímpica i presidirà fins a la seva mort el 2021.

4 de maig de 1882. Apareix el primer número de L'Arch de Sant Martí, publicació periòdica de Sant Martí de Provençals, que es va editar fins al desembre de 1892 i que representa una dècada d'informacions sobre el nostre barri i l'antic poble de Sant Martí de Provençals.

5 de maig de 1926. La Penya Ciclista Sagrerenca, en aquesta data es va transformar en Unió Ciclista Sagrera-Sant Andreu, l'esport de la bicicleta tenia molts aficionats al barri, s'organitzaven grans curses i sobresortí un ciclista que vivia a La Sagrera, Marià Cañardo, qui després passaria a residir a Sant Andreu. 6 de maig de 1962. Entre el 6 i el 14 de maig hi ha mobilitzacions a la fàbrica Pegaso, per l'apatia de l'empresa i la negociació del conveni que conduiran el 14 en un dels grans conflictes, amb l'entrada de la policia a la fàbrica, ocupant-la.

7 de maig de 1960. A les 11 del matí el General Franco, acompanyat de ministres i jerarques, inaugurava la Escuela de Formación Profesional Acelerada número 2, al carrer Berenguer de Palou, on li rendia honors una companyia del Regiment

d'Infanteria Jaen 25 i desfilava. L'Escola després ESMUC, Escola de Llotja i Banc d'Aliments. Aquesta nova escola formava en sis mesos treballadors per a la Pegaso o altres empreses en diverses especialitats industrials.

8 de maig de 1945. El dia en que l'Alemanya nazi capitulava davant els aliats, a Barcelona es percep una vaga espontània, o un esclat d'alegria entre la gent, que afecta alguns transports i empreses gran com La Maquinista, o tímidament La Hispano Suiza de La Sagrera.

9 de maig de 1921. Al carrer Gran de La Sagrera, quan anava en bicicleta, envestit per una camioneta que va fugir, moria als 42 anys, Ferran Turné i Carbonell, comerciant i dramaturg, promesa lideraria del barri. Havia nascut el 1877 al barri de Sant Pere i residia al carrer Pacífic, el qual i durant la República va portar el seu nom. Una llarga reivindicació veïnal assolí que el 2001 un nou vial portés el seu nom.

10 de maig de 1911. Naixia a Santa Coloma de Gramenet mossèn Joan Cortinas, el Padre Botella, rector del Bon Pastor des de 1940 fins a la seva mort el 1 d'abril de 1991. Recolzà als treballadors de Pegaso, molts d'ells residents al Bon Pastor, durant la vaga de 1956, els convidà a explicar-ho a la seva parròquia, allà els acollí en assemblees i nombroses reunions clandestines, que li valgueren la clausura per la policia del local on feia cinema, i fins utilitzà la seva condició de sacerdot per organitzar un viatge, el 1958, a Burgos amb les famílies dels treballadors jutjats en Consell de Guerra per a poder-los visitar.

11 de maig de 2005. La Consellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, Honorable Senyora Anna Simó, inaugura la nova residència de gent gran de La Sagrera, al Camp del Ferro, la mateixa tarda que inaugurarà els nous serveis socials a l'entrada del Parc de la Pegaso.

12 de maig de 1930. Naixia a Cornellà el bisbe Joan Carrera Plana, finat al 2008, qui va gestionar i proporcionar a la naixent Assemblea de Catalunya els locals de Crist Rei per a la frustrada reunió fundacional de 1971.

13 de maig de 1952. En aquest dies el Director General de Presons, Jose Herreros de Tejada va visitar Barcelona i escollí uns terrenys a La Sagrera per a construir la nova presó de dones, anunciant-ho a la premsa. L'impacte del Congrés Eucarístic i la seva promoció d'habitatges frustrà el projecte i, finalment, la nova presó es construí a La Trinitat Vella.

14 de maig de 1785. Francisco de Zamora, alcalde del crim (una mena de fiscal) de l'Audiència de Barcelona, seguint el

1986 • La Ivanow i la Vall Sistachs

curs del rec Comtal, passa per primera vegada per La Sagrera. De les seves notes diu que des de 1730 s'han construït cases al Clot de la Mel i després parla de Sant Andreu, el seu silenci corrobora que, llavors, a La Sagrera no hi havia res més que camps.

15 de maig de 1999. Inaugurat el nou edifici d'equipament Garcilaso, a la cruïlla d'aquest carrer amb Joan de Garai. Al principi hostatjarà una gran biblioteca pública, després es destinarà aquest espai a altres usos, com a centre juvenil.

16 de maig de 1934. Un grup d'oficials de l'armada japonesa en escala a Barcelona, visiten les instal·lacions de la fàbrica La Hispano Suiza a la Sagrera.

17 de maig de 1845. Naixia a Folgueroles el poeta mossèn Cinto Verdaguer, qui en un passatge descriuria acuradament la impressió que li causa el territori en entrar en tren al Pla de Barcelona per els “camps de Sant Martí”.

18 de maig de 1913. El Foment Regional organitzava una festa homenatge en record del seu fundador i impulsor, l'obrer de la fàbrica Sert, Martí Molins.

19 de maig de 1929. A Barcelona obre les seves portes l'Exposició Universal, la seva llarga gestació ha portat un seguit de millores des de fa anys, de les quals les ferroviàries son les més evidents a La Sagrera, però també l'arribada d'immigració d'altres zones de la península.

20 de maig de 1954. ENASA, la Pegaso, celebra l'elecció del primer jurat d'empresa dins l'esquema del sindicat vertical franquista.

21 de maig de 1952. S'aproven els estatuts del Patronat dels Habitatges del Congrés Eucarístic que té com objecte impulsar la construcció de centenars de pisos i, en una primera promoció, començar en els terrenys de Can Ros a La Sagrera, una part del barri que amb els anys adquirirà entitat pròpia i acabarà constituint un nou veïnatge.

22 de maig de 1932. Diumenge de la Santíssima Trinitat i presidida la cerimònia per el bisbe de Barcelona Manuel Irurita, es dedica el temple parroquial a Crist Rei, nomenant primer rector a mossèn Jaume Juliana i Boadella. Fins agost de 1935 serà sufragània, tinença parròquia de Sant Martí vell, passant llavors a la situació inversa.

23 de maig de 1971. Era diumenge, a la parròquia de Crist Rei s'havien convocat dotzenes de persones, representants polítics i socials opositors la Dictadura per fundar l'Assemblea de Catalunya, però l'equip de seguretat va conèixer que la policia havia detectat la reunió i es disposava a detenir als assistents, es va desconvocar l'acte, avisar als que ja havien arribat, podent dispersar-se sense més contratemps. El 7 de novembre i a la Parròquia de Sant Agustí, finalment, es va poder celebrar la reunió i fundar-se l'Assemblea.

24 de maig de 1956. Tal i com havia passat el 27 de juliol de 1893, la Sagrera es despertava plena d'aigua. Els xàfecs del dia anterior van desbordar la riera d'Horta, abocant damunt del rec Comtal que també es va desbordar. El darrer gran ensurt de la riera d'Horta va ser el 4 de novembre de 1978.

25 de maig de 1922. Un incendi d'un gran paller a la Colònia Sant Jaume, de la Sagrera, fa treballar als bombers, però la palla es consumeix totalment per les flames. Sortosament tenia pòlissa d'assegurances que va cobrir el valor de la mercaderia.

26 de maig de 1922. Dissabte el matí, mentre moltes dones estaven rentant al safareig públic del carrer Monlau, prop de la plaça Masadas, un paleta i l'aprenent, adolescent menor, reparaven la teulada, que va esfondrar-se, causant una dona morta i una quinzena de ferides, moltes eren noies menors, de 12 i 13 anys, que les mares enviaven a les dures feines de rentar la roba.

27 de maig de 1952. La rebuda del Cardenal Federico Tedeschini inaugurava el XXXV Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Barcelona fins el 1 de juny. Tot i que els actes del Congrés restarien lluny de barri, la Parròquia de Crist Rei participaria activament en alguns dels actes i concentracions multitudinàries.

28 de maig de 1933. L'adveniment de la República i el temor a una Llei del Candau que impedís nous establiments religiosos, havia accelerat la benedicció de la parròquia de Crist Rei sense estar acabada, continuant les obres de decoració i consolidació interior. Així i al cap d'un any es beneïa l'Altar de la Immaculada, sufragat per les Filles de Maria de la parròquia. Encara dos anys després, per la Festa Major, el darrer diumenge d'octubre de 1934 s'entronitzaria la imatge de Crist Rei, patró de la parròquia.

29 de maig de 1929. El dictador espanyol, general Miguel Primo de Rivera, en visita a Barcelona durant l'Exposició Universal d'aquell any, acudeix en visita oficial a la factoria d'automòbils i motors d'aviació La Hispano Suiza.

30 de maig de 1953. Al barri de La Sagrera, als terrenys de Can Ros, es col·loca la primera pedra dels Habitatges del Congrés Eucarístic, que acabaran afaïçonant un nou barri amb entitat pròpia.

31 de maig de 1972. Data d'aprovació registral per part del Gobierno Civil de la Provincia de Barcelona – Secretaria General, considerada com la del naixement de l'Associació de Veïns de La Sagrera, amb el número 1651 de registre. Al cap d'unes setmanes s'escollirà la primera junta en ferm.

1 de juny de 1925. Encara no quinze mesos de començades les obres al solar entre Martí Molins i Estevanez, ja es beneeix la primera capella i campana de l'església de Crist Rei, però encara restaran set anys per a la consagració.

2 de juny de 1978. L'Assemblea tria a Josep Puig i Boix com a president i Quim Terrè i Ponsa com a vicepresident de l'Associació de Veïns de La Sagrera. El primer president Josep Carbonell continua de tresorer, càrrec que ocuparà fins al 1989, quan abandonarà la junta al cap de gairebé vint anys de ser-ne membre.

3 de juny de 1934. Aprovació al Parlament de Catalunya del Pla d'enllaços ferroviaris de la Generalitat de Catalunya, que inclou el soterrament ferroviari de les línies que passen per La Meridiana.

4 de juny de 1907. La Fabrica Palès, Farinera La Esperanza, al carrer Gran amb Ciutat d'Elx, pateix un gran incendi que obliga a treballar a bombers de tres casernes.

5 de juny de 2020. La piqueta municipal inicia l'enderroc de les restes del Rec Comtal que han aflorat i s'han documentat, en la zona de Gran de la Sagrera, Berenguer de Palou, Garcilaso, un sector espectacular i unes restes de gran importància.

6 de juny de 1936. Naixia al carrer Gran de la Sagrera, Núria Gispert i Feliu, neta i filla dels metges Bonaventura Gispert, mestre, política, cristiana compromesa, regidora municipal i directora de Caritas a Catalunya i a Espanya. Pregonera de la Festa Major de la Sagrera 2015 i de la de Barcelona l'any anterior.

7 de juny de 1640. Tots els pobles del Pla, viuen l'agitació de l'anomenat Corpus de Sang a Barcelona.

8 de juny de 2010. És funda a La Sagrera la Colla Castellera Jove de Barcelona. La primera seu social serà al Centre Garcilaso i els primers entrenaments a la plaça Masadas.

1994 • Estació de La Sagrera

9 de juny de 1970. Aprovació del Pla Parcial Urbanístic que dona llum verda a la urbanització de la zona que ocupa ENASA, la fàbrica Pegaso. S'accelera el trasllat de l'empresa a la Zona Franca i a la factoria de Madrid. En la mateixa data de 1974, l'AVV col·loca la primera pedra simbòlica de la reivindica futura escola en els terrenys, que no serà una realitat fins a 1990.

10 de juny de 1949. El cap d'estat general Franco visita la fabrica ENASA on es fabrica el camió Pegaso. Era l'antiga La Hispano Suiza que van expropiar per a incorporar-la al INI, Instituto Nacional de Industria. Lluís Mira, en nom dels seus companys de l'Escola d'Aprenents, lliurava al dictador una maqueta del camió Pegaso realitzada per ells a escala.

11 de juny de 1898. En aquesta data i davant notari Sant Josep Manyanet adquireix a Josep Prades, per 20.000 pessetes, quatre cases on poc més de quatre mesos després fundarà amb la Mare Encarnació Colomina, l'Escola Mare de Déu dels Àngels.

12 de juny de 2014. A la Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet, anunci i presentació de la futura obra L'Abans de la Sagrera Navas, de Joan Pallarès, que sortirà en fascicles, editada per Efadós.

13 de juny de 1967. Obertura al transit de l'Avinguda Meridiana fins a fora terme de la ciutat, el que convertirà el carrer en una autovia urbana i més quan el 7 de novembre de 1969 s'inaugurarà l'autopista fins a Granollers.

14 de juny de 1993. President des del 24 d'abril de 1989, confirmat en dues assemblees més, Quim Terrè deixa el càrrec i és escollit nou president de l'Associació de Veïns Antonio Fortes, amb Oleguer Méndez com a vicepresident i Benjamí Mercader de Tresorer, una junta amb vocals com Enric Barris o Julio Gamero que sortiran reelegits fins el 24 de març del 2000 que Oleguer Méndez ocuparà la presidència, fins a l'any 2008 quan serà substituït per Josep Barbero.

15 de juny de 1939. Els ministres, general Eliseo Álvarez Arenas i Ramon Serrano Suñer visiten la fàbrica de La Hispano Suiza acompanyat de nombroses autoritats del nou règim.

16 de juny de 1922. El govern civil, a càrrec de Severiano Martínez Anido, fa públic que ha adquirit les escoles de la Asociación para la preservación de la Fe, per a destinar-les a hospital veneri, serà l'Hospital de Santa Magdalena, centre que al cap de molts anys esdevindria seu de l'Institut Guttmann.

17 de juny de 1970. En el que seria la seva darrera visita a Barcelona, el general Franco visita la fàbrica ENASA, on els treballadors de Pegaso ja estan ben organitzats i han protagonitzat diverses vagues. L'ambient fred i distant contrasta amb els entusiasmes de les visites anteriors.

18 de juny de 1979. El Regidor del Districte, Gonzalo Crespo, després de iterats avisos, ordena desmuntar les instal·lacions que el Bar La Paloma, ha edificat il·legalment als Jardins d'Elx i imposa la corresponent sanció. Per indisciplina urbanística.

19 de juny de 1987. A les 16,08 hores i després de diversos avisos advertint la col·locació d'una bomba i sense haver estat desallotjat el públic present a l'establiment, esclatava a l'aparcament dels magatzems Hipercor, al carrer Dublín un cotxe amb explosius que havien estacionat membres de ETA, causant 21 morts i 46 ferits, l'atemptat terrorista amb major número de víctimes a la història de Catalunya.

20 de juny de 2009. Es inaugura la Biblioteca de La Sagrera-Marina Clotet, al Camp del Ferro, segons projecte de l'arquitecte Javier Sanz Rodríguez. En tal data de 1884, un greu accident del tramvia d'Horta, estavellant-se sense frens, causa una commoció al barri.

21 de juny de 1959. El bisbe Gregorio Modrego beneeix les noves escoles de Crist Rei al Casal Parroquial, la primera pedra havia estat col·locada el 8 de gener de 1956 per l'antic rector, el Canonge Josep Gros; Joaquim de Ros i de Ramis, arquitecte, i Ramon Raventós i Valls, aparellador, dirigiren les obres, el Casal entrava en funcionament el 25 de desembre de 1958 i les escoles s'acabaren en els primers mesos de l'any.

22 de juny de 1947. La Parròquia de Crist Rei celebra pels carrers del barri una de les processons de Corpus més lluïdes que es coneixen, amb abanderat i borlistes, Jaume Treserra, Rafael Coromina i Jacint Rius respectivament.

23 de juny de 1980. Primera arribada a la Sagrera, als Jardins d'Elx, de la Flama del Canigó, de la mà de l'Agrupament Escolta Pau Casals per a encendre la foguera de Sant Joan.

24 de juny de 1908. Després de 30 anys de no celebrar-se en fer-ho des de la nova església de Sant Martí del Clot, la processó de Corpus torna a fer-se als carrers de La Sagrera, sortint de l'Església de Sant Martí, al Fondal, ració de Sant Joan. En aquesta data i des de primers del segle XXè fins passada la guerra començava la temporada de banys i en

colles s'acostumava a anar a peu fins a La Bota a banyar-se a la platja i a passar-hi el dia, costum que es repetia molts diumenges fins al més de setembre.

25 de juny de 1997. Presentació oficial, a l'Escola l'Estel, de la tercera fase de pacificació del transit a la Meridiana, ara entre Navas de Tolosa i Cardenal Tedeschini, que acabaria el febrer següent.

26 de juny de 1970. En la seva darrera visita a Barcelona, el general Franco inaugura el tram Diagonal-La Sagrera de la línia IV de metro. En la mateixa data de 2010 s'obriria el tram La Sagrera-Bon Pastor de les línies 9 i 10.

27 de juny de 1989. Comença la darrera fase d'enderroc de les barraques de la ronda de Sant Martí, conegudes com La Perona, que havia començat el 10 de març de 1985. En aquesta data queden desallotjades les poques que restaven en peus, i l'endemà serien enderrocades en diversos dies culminant totalment el dia 6 de juliol i seguidament deixant el pas lliure per a la construcció del que seria Pont de Calatrava. En la mateixa data de 1995, a l'altre extrem del barri s'obriria un pont provisional que uniria el carrer Pare Manyanet amb la Rambla Prim, pas que les obres ferroviàries enderrocarien una dècada després.

28 de juny de 1895. Greument malalt, en un carruatge i ajagut sobre un matalàs, arribava Narcís Monturiol a casa del seu gendre Josep Pascual Deop, casat amb la seva filla Anna, al carrer Provençals, avui Berenguer de Palou. Pascual, col·laborador també en el projecte del submarí i en altres iniciatives de Monturiol, era director de La Española, fàbrica tèxtil on residia.

29 de juny de 1936. El carrer Pacífic, llavors Ferran Turné, celebrava els dies 27, 28 i 29 la darrera Festa de Carrer que es faria allà. El ball final va anar a càrrec de l'Orquestra Gracienc.

30 de juny de 1993. A la premsa del dia apareixen les fotos de l'inici, al dia anterior, de l'enderrocament de l'antic mercat de La Sagrera, a la plaça Masadas, el que des de 1955 havia substituït un anterior.

1 de juliol de 1972. Dissabte, primera assemblea general de l'Associació de Veïns de La Sagrera, a les 21,30 h a l'Escola Altamira, a Meridiana 310-312 1 pis amb elecció oficial i referendada de la primera junta directiva amb Josep Carbonell com a president. La parròquia o l'Escola Mare de Déu dels Àngels, quan no domicilis particulars, serviren sovint com a aixopluc de reunions. A manca de seu social, el domicili del president constava com a tal a efectes legals.

Maig 1982 • Plaça les Rates • Avui Assemblea de Catalunya

2 de juliol de 1949. El maqui sagrerenc Cèsar Saborit, amb Pere Adrover, Domènec Ibars i altres companys ataquen l'empresa de ceràmica ICAM, al Poblenou, en una audaç acció i botí de 50.000 pessetes.

3 de juliol de 1937. Aquest mes comença la construcció del refugi antiaeri de La Torre de La Sagrera, en un inventari del 16 de juliol de l'any següent consta com a Refugi numero 441.

4 de juliol de 1553. En aquesta data és procedeix a fer el fogatge, (cens) de Sant Martí de Provençals, on es parla de 18 focs, 17 de laics i 1 de capellà. Els Jurats Joan Sellarès i Narcís Fontaner, els caps de casa: Steve, vicari; Martí Sallarès; Narcís Fontaner; Antich Lobet (Llobet); Guillem Balle (Batlle?); Joan Abrill (Abril?); Pera Puig; Joan Cadres; Antoni, stranger criat d'en Cadres; Payrot de Fadrias; Guillem de Fadrias; Antoni Barrufet; Na Abrilla del Clot; Roch Bels; La viuda Falia; Arnau Casanovas; En Vidal de la Torre de Sant Joan i Miquel Andreu. Total entre vuitanta i noranta habitants.

5 de juliol de 1883. La concessió que havia obtingut el 1881 Francesc Xinxó i Martori per establir una línia de tramvia entre La Sagrera i Horta, entra en funcionament a través del que ara és carrer Garcilaso, connectant a La Sagrera amb la línia de tramvia de Barcelona a Sant Andreu.

6 de juliol de 1845. A la Riera d'Horta, avui Pare Manyanet, partió entre Sant Andreu de Palomar i Sant Martí de Provençals, cap on és avui el Pavelló del Camp del Ferro, la nit del 6 al 7 de juliol son afusellats, arbitràriament i sense judici, triats a l'atzar per part de l'exèrcit espanyol, dos xicots, quintos andreuencs, presos en la revolta sostinguda aquell dia contra el servei militar. Una creu recordarà molts anys als dos innocents, avui no en resta cap record que ho indiqui.

7 de juliol de 1987. L'Ajuntament acorda donar el nom de General Moragues a l'espai recuperat com a plaça on hi havia el magatzem de ferros Bartolomé Valls Sistachs, SA i CORTEMETAL, fundades el 1891, anteriorment fàbrica de catifes del Comte de Sert.

8 de juliol de 1884. Maria Josepa de Rocabrana i Pascual, hereva del baró d'Albí, atorga testament cedint a l'església, la Torre del Fang, que amb els seus terrenys propers serà adquirida el 1918 per Fomento de Obras y Construcciones SA.

9 de juliol de 1929. Els aviadors Ignacio Jiménez i Francisco Iglesias, capitans de l'exèrcit i protagonistes del vol “Jesús del Gran Poder” entre Sevilla i Brasil, creuant l'Atlàntic sud, visiten La Hispano Suiza, sent guiats per el President de l'Empresa Damià Mateu i els dirigents de la fàbrica.

10 de juliol de 1901. El carrer de Santa Amàlia, avui Martí Molins, i en la diada de la Santa, celebra la primera Festa de Carrer documentada allà.

11 de juliol de 2008. Apareix el número 127 de Tot Sagrera, la revista de l'AVV canvia de nom per Tota La Sagrera, també modifica format i continguts i adquirirà una regularitat en l'aparició que ja venia apuntant en els darrers anys.

12 de juliol de 1964. A la seu de ENASA, l'Agrupació Filatèlica de l'empresa, enquadrada en el lleure de Educació y Descanso organitza una exposició filatèlica fins al dia 19, commemorativa del XXV Años de Paz, que promou el règim per celebrar el final de la Guerra Civil.
13 de juliol de 1987. Moria a Barcelona als 96 anys, el prestigiós arquitecte Isidre Puig i Boada, considerat el primer estudiós de Gaudí, a Puig el 1936 li va ser encarregada la reforma de La Torre de la Sagrera per convertir-la en escola de la CENU.

14 de juliol de 1939. Dins de l'escassetat d'aliments i el racionament, el regidor de Abastos, Aureli Joaniquet, anuncia que avui a diversos mercats, com al del barri, es vendrà arròs, mig quilo per família al preu de 1,10 pessetes.

15 de juliol de 1933. Darrera reunió del grup per presentar l'endemà, a les 10 del matí la l'associació Enllà i la seva revista al Casal Nacionalista Sagrerenc, editada pel col·lectiu Agrupació d'Amics de les Lletres i Les Arts. A l'acte anuncien intervindran el tenor J Mogas, acompanyat per el pianista Josep Font Palmerola i l'escriptor Lluís Capdevila pronunciarà una conferència titulada “La glòria de Beethoven, music i revolucionari”.

16 de juliol de 1963. Ni era la primera vegada, ni va ser la última, però en aquesta ocasió el perill fou més gran. Uns vagons carregats amb mil bales de cotó procedent d'Andalusia, propietat de l'empresa CICOFAN, van cremar a l'estació de mercaderies de la Sagrera, en el sector proper a la Torre del Fang, amb la incertesa que a prop hi havia uns dipòsits de combustible que van fer treballar als bombers de valent, podent controlar les flames des del sector proper al pont en construcció.

17 de juliol de 1964. S'obre al transit el Pont del carrer d'Espronceda per a comunicar-se amb el barri de La Verneda i Sant Martí.

18 de juliol de 1944. El Governador Civil Correa Veglison inaugura els 406 habitatges de la Urbanització Meridiana,

construïts per la Obra Sindical del Hogar entre 1942 i 1945 als terrenys de la Torre Sellés, a Felip II-Meridiana, el mateix dia de 1945 farà lliurament dels darrers habitatges acabats. En tal data de 1955 s'inaugurava el mercat d'obra al mig de la plaça Masadas, o anteriorment, el 1941 l'Escola Teresa de Jesús, avui coneguda com Turó Blau, la data del 18 de juliol, la de la Revolta Militar que origina la guerra civil era aprofitada cada any per fer inauguracions de reformes o nous equipaments.

19 de juliol de 1936. Cop d'estat militar que ocasionarà la Guerra Civil. Algunes unitats s'havien rebel·lat el dia anterior i les de Barcelona sortien al carrer aquella matinada, sent aturades i derrotades per les forces de la Generalitat i la República, restant després de la lluita els anarquistes amos de la situació. Aquell mateix dia assaltaven, profanaven i incendiaven, entre d'altres molts temples, el de Crist Rei, el qual i durant la guerra seria destinat a magatzem d'olis pesants.

20 de juliol de 1982. La Comissió de Selecció d'avantprojectes del futur parc de la Pegaso, opta entre les quatre propostes presentades, pel projecte d'Enric Batlle i Joan Roig fent un seguit de recomanacions. Dissortadament de l'antiga fàbrica s'enderrocaren tots els edificis, només en restaria la porta, construïda el 1948.

21 de juliol de 1937. Moria a La Sagrera, a casa seva al carrer Gran, on exercia de metge, Salvador Puigvert. Havia estat de metge a Santa Coloma, Sant Andreu i finalment a La Sagrera; casat amb Victoria Gorro, el seu fill Antoni, també metge, esdevindria un dels uròlegs més prestigiosos, de fama universal i fundador de l'Institut Puigvert.

22 de juliol de 1929. El ministre de la Governació, general Martínez Anido inaugura, en la diada de la santa, l'Hospital de Sant Magdalena que ja venia funcionant un temps abans, allà i des de 1915 hi havia l'escola de la institució Para la Perseveración de la Fe. Durant molts anys seria centre d'atenció de malalties venèries i des de 1965 Institut Guttmann.

23 de juliol de 1854. S'obre la línia del Tren de Baix o de França. La Sagrera encara és insignificant i el baixador que es construeix a freq de la Riera d'Horta, pota el nom de Horta.

24 de juliol de 1992. La flama olímpica passa al vespre per els carrers de La Sagrera camí de l'estadi olímpic en els darrers relleus.

25 de juliol de 2014. Els diaris publiquen la notícia que la sagrerenca Núria Gispert seria la pregonera de les festes de la Mercè a Barcelona, el setembre d'aquell any.

Novembre 2000 • Carrer Gran de La Sagrera amb Garcilaso

26 de juliol de 1909. A Barcelona comença l'anomenada Setmana Tràgica, hi haurà trets a La Sagrera, a diverses indústries de la carretera de Horta. L'arribada de la tropa impedirà l'atac a l'Escola Mare de Déu dels Àngels, mentre que a l'altra banda de la Riera d'Horta, Els Padres patien l'incendi i saqueig d'una massa d'exaltats.

27 de juliol de 2012. En divendres obria el primer establiment de Mercadona a La Sagrera, a l'edifici construït per PRODIMO el 1975, en els locals on la marca Rosendo havia volgut instal·lar una panificadora, que va ser aturada en una ferma oposició veïnal. Els pisos de l'alterós edifici es venien nous al preu de 750.000 pessetes del 1975.

28 de juliol de 1982. Malgrat que ja el 1981 els veïns havien inaugurat el nou nom de la plaça de les Rates com a plaça de l'Assemblea de Catalunya, fins aquesta data l'Ajuntament de Barcelona no aprovava oficialment el nom reivindicat.

29 de juliol de 2019. Des d'aquesta data fins al 30 d'agost, l'estació de La Sagrera de la línia L romandrà tancada per obres en el tram de la línia, igual que les altres entre el Clot i el Fondo, que faran el servei en autobús.

30 de juliol de 1884. En una botiga de La Sagrera, un gos es va escapar del control dels seus amos, atacant a una nena, causant-li tals ferides que li provocà la mort de la pobre criatura,

31 de juliol de 1910. Naixia Pere Terrè i Domènech, destacà de jove com a violoncel·lista, després com a músic amb orquestra pròpia, la Domènech, també la Pegaso. Promotor cultural de dotzenes de iniciatives, va treballar la fàbrica Segués, coneguda com Les Gomes, i després a ENASA, Pegaso fins a la seva jubilació, moment en que es dedicà a temes de gent gran a nivell de barri i de ciutat. Moria el 25 de setembre de 1995 i avui un carrer del barri porta el seu nom.

1 d'agost de 1929. Davant les grafies variants de molts carrers de la ciutat, l'Ajuntament de Barcelona decreta i fixa correctament un seguit de noms, entre ells el de Masadas, escrit tal qual era el cognom de Pacià Masadas i Teixidó, que dona nom a la plaça.

2 d'agost de 1922. Naixia a Barcelona Jordi Sabaté i Pi, primatòleg, que residí molts anys a Guinea i al seu retorn a Barcelona, el 1977 va ser veí, fins a la seva mort el 2009, de La Sagrera.

3 d'agost de 1939. Amb l'inici d'una campanya per aconseguir donatius, la Junta d'Obres, creada a l'abril, començava la reconstrucció del temple parroquial de Crist Rei, destruït quan la guerra. En aquells moment la organització parroquial i les

seves branques funcionaven ja regularment. Josep Maria Sagnier i Vidal-Ribas, fill d'Enric Sagnier i també arquitecte, es va fer càrrec de la reconstrucció.

4 d'agost de 1936. Davant els estralls dels primers dies de la guerra, el consolat italià a Barcelona publica un llistat d'empreses emparades sota la seva bandera, entre elles hi ha la Valera Ricci del carrer Gran de la Sagrera, fet que l'empara de les col·lectivitzacions obreres.

5 d'agost de 1936. Els sindicats del carbó, gremi de carboners, etc, davant la col·lectivització del ram, criden a totes les carboneries de Barcelona a lliurar els seus estocs als magatzems de La Sagrera, on és centralitzarà i gestionarà des d'aquí la distribució del producte i els beneficis del carbó aniran destinats a la Caixa de Vellesa, Invalidesa i Atur Forçós.

6 d'agost de 1936. Després dels moments inicials de la guerra al juliol de 1936, en aquesta data es forma nou govern de la Generalitat, que intenta posar control a la confusió dels primers dies.

7 d'agost de 1913. Es funda la Sociedad Mutual La Hispano Suiza, per als treballadors de la fàbrica d'automòbils feia dos anys arribada a La Sagrera.

8 d'agost. En aquesta data s'escau Sant Domènec de Guzman, la que hauria estat festa major de La Sagrera d'haver-se dedicat la parròquia a aquest sant en honor a Domènec Sert, industrial que finançà bona part de les obres, però la proclamació, el 1925, pel Papa Pius XI de la Solemnitat de Crist Rei, va alterar les intencions, atorgant-li el nom de Crist Rei.

9 d'agost de 1908. Homenatge pòstum a Martí Molins, finat el 1905, descobrint-se la placa de carrer al que havia estat fins el 16 d'abril de l'any 1907 carrer de Santa Amàlia. Martí Molins, nascut a Gràcia, havia estat treballador de la fabrica Sert, fundador i primer president del Foment Regional.

10 d'agost de 1895. Es funda la Cooperativa Sagrerense al carrer Martí Molins, entitat que acabaria integrant-se a la cooperativa La Flor de Maig.

11 d'agost de 1704. Al voltant d'aquestes dates es desvia una part de les aigües del rec Comtal per a alimentar les fonts públiques de Barcelona.

12 d'agost de 1949. El maqui sagrerenc Cèsar Saborit, acompanyat El Cubano, Josep Lluís i Facerias i d'altres, assalta una joieria del carrer València en uns mesos frenètics d'accions i cops de mà, que durarà fins al març de 1950, que retornarà a França, on vivien la seva dona i el seu fill.

13 d'agost de 1778. Es treballa a la llera del Besòs a Montcada per ampliar el cabal del rec Comtal amb noves captacions, obra ordenada per el capità general Manuel de Teran, Baró de la Linde.

14 d'agost de 1923. Meeting pro amnistia per delictes socials, per part dels lerrouxistes a la seu de la Agrupación Radical Instructiva, al carrer Gran, llavors número 195. Participen oradors de pes com el mateix Jesús Ulled, o els diputats Rafael Guerra del Rio i Emiliano Iglesias.

15 d'agost de 1903. Brot de Tifus a La Sagrera, s'estudia la seva relació amb un brot al carrer Tramuntada de Sant Andreu, els brots tifoides eren freqüents a l'estiu, el gran brot de 1914 mataria a dues mil persones a Barcelona

16 d'agost de 1918. La totalitat dels veïns del carrer Portugal signen una carta instant a l'Ajuntament a empedrar amb llambordes el seu carrer en considerar-lo una via important per el barri i estar prou abandonada.

17 d'agost de 1931. El recent fundat Billar Club La Sagrera, al llavors 221 del carrer Gran, a Cal Gerrer, rep l'autorització governativa, restant com a entitat legalitzada.

18 d'agost de 1940. Exhumats de les fosses comunes del cementiri de Montcada on van ser assassinats el 1936, es fan funerals a La Sagrera i són posteriorment sepultats cristianament al Cementiri de Sant Andreu els mossens Jaume Juliana i Camil Muixí, rector i vicari respectivament de Crist Rei, mossèn Pere Serra Serrat, sacerdot de 64 anys, els joves Enric Batlle Papiol, treballador de la Fabra i Coats, de 21; el seu cosí Andreu Prat Batlle, de 19 ambdós membres de la Federació de Joves Cristians de Catalunya; Pau Minguet Balcells, de 51, forner; Félix Prat Bellfort, jornaler, de 55. Set dels sagrerencs, de la vintena que foren assassinats als primers dies de la guerra.

19 d'agost de 1930. A les 6 del matí i prop de la Torre del Fang es troba el cadàver de Jaume Marcet Vilalta, de 36 anys, brutalment assassinat, en el que es coneixerà com a Crim de La Sagrera. La condició homosexual de la víctima afegirà morbositat a la premsa de la època, juntament amb el poc interès policial en aclarir el cas, que finalment s'arxivarà sense resoldre al poc temps, restant els assassins en la impunitat.

1972 • La baqueria del Carrer Garcilaso

20 d'agost de 1934. Data d'impressió de les Obres Completes de Ferran Turné, a cura de Publicacions Enllà... de l'Agrupació d'Amics de les Lletres i les Arts.

21 d'agost de 1940. A Mèxic era assassinat per un català, Ramon Mercader, el polític soviètic Lev Trotski. L'assistí en primera cura un company, català del POUM, metge i farmacèutic també català, Wenceslau Dutrem, el qual havia regentant una farmàcia al carrer Gran de la Sagrera, 205, actualment 127.

22 d'agost de 1930. La borratxera d'un sergent que portava a la tropa al bany a la platja de la Barceloneta, acaba segrestant un bus urbà que va, amb els soldats fins a la Trinitat. El seu pas pel carrers Grans del Clot, la Sagrera i Sant Andreu, causa l'alarma dels veïns en uns dies de tensió política, pensant en un alçament militar. El sergent es va acabar suïcidant.

23 d'agost de 1959. Diumenge, matí, un gran incendi a Magatzems Sagrera, al carrer Berenguer de Palou, alarma el barri, tant per les flames i fum, com per les explosions que s'escolten. El risc principal, pel qual hi haurà alguns bombers ferits, no el percep la gent, és un mur que amenaça en caure i que posa als serveis d'extinció en greu perill.

24 d'agost de 1893. Moria a casa seva al carrer Gran, l'industrial Miquel Fargas i Vilaseca, nascut el 18 de juny de 1818, va ser un dels pioners en la formació i industrialització del barri amb la seva adoberia, fundada per el seu pare Miquel Fargas Ferré, nascut a Igualada el 1790 i finat a La Sagrera el 1857.

25 d'agost de 1936. Detingut el dia anterior a casa d'uns parents sagrerencs on s'ocultava des de l'esclat de la guerra i conduït al Comitè de la Sagrera, que havia ocupat l'edifici de l'Escola Mare de Déu dels Àngels, fou portat pont del Treball enllà i a pocs metres assassinat el frare caputxí Fra Bonaventura de Arroyo Cerezo, en el segle Tomàs Díaz Díaz, nascut al 1913.

26 d'agost de 2011. Acabada la seva funció, la Tuneladora Barcino, de 22 metres de llarg i 57 tones, enllestit el túnel de més de cinc quilòmetres entre La Sagrera i Sants es començada a desmuntar i traslladar-ne les peces.

27 d'agost de 1908. Durant l'estiu es substitueix els fanals d'enllumenat públic, tant de gas com de petroli de tot el barri de La Sagrera, per un sistema d'incandescència.

28 d'agost de 2018. Després dels cossos de soldats enterrats, morts durant la guerra dels Segadors, trobats el 2011, a les obres ferroviàries es troben 68 cossos més, que sumen un total de 358 fins a les hores. Són pràcticament tots homes, de entre 15 i 35 anys, robustos i probablement van morir d'epidèmia de pesta.

29 d'agost de 1901. El tramvia de foc deixa d'existir, s'abandona la tracció a vapor que s'utilitzava des de 1877 i a partir d'aquesta data el tramvia de Barcelona a Sant Andreu serà elèctric. La instal·lació dels pals i cables elèctrics comportarà no pocs problemes i conflictes.

30 d'agost de 1918. La Família Serigó signa el traspàs a Josep Rius del seu establiment a la plaça Masadas que des de 1915 era conegut com Ca la Dominga i passa a denominar-se Casa Gerardo, que regirà la família Serigó durant més d'un segle, fins el 2021, conegut sobretot en les darreres dècades pels uniformes escolars.

31 d'agost de 2006. Moria als 64 anys, Marina Clotet i Guasch, havia nascut el 27 de setembre de 1941 al carrer del Carme i des del seu matrimoni el 8 de setembre de 1964 va residir a la Sagrera on destacaria com a activa en el moviment social i cultural, la Biblioteca porta el nom de La Sagrera-Marina Clotet.

1 de setembre de 1931. Moria a Barcelona l'arquitecte Josep Maria Sagnier i Villavecchia, quan pràcticament havia enllestit la construcció de l'església de Crist Rei. Tenia 73 anys.

2 de setembre de 1843. Comença la revolta de La Jamància, La Sagrera, gairebé quatre cases, serà caserna dels militars que bombardejaran i assaltaran Sant Andreu a mitjan de mes.

3 de setembre de 2011. Moria Joan Mateu, comerciant andreuenc, llavors President de la Fundació Barcelona Comerç, fou l'impulsor dels eixos comercials de la Ciutat, força vinculat també a La Sagrera.

4 de setembre de 2011. A partir d'aquesta data, les notícies sobre la Vil·la Romana de La Sagrera, que ha estat descoberta fa poc i excavada aquest estiu, comencen a ser habituals a la premsa, que es fa ressò de multituds d'aspectes de les noves descobertes i es posa en valor el seu contingut.

5 de setembre de 1907. Canvien molts noms de carrer de tota la ciutat degut als duplicats de les agregacions dels pobles del pla de 1897. Puríssima Concepció passa a ser Monlau.

6 de setembre de 1985. A casa de la seva filla Anna, al carrer Provençals, ara Berenguer de Palou, moria a les 11 del matí Narcís Monturiol, pioner de la navegació submarina. A causa del seu ideari republicà, el govern civil en va prohibir les exèquies públiques temen actes d'afirmació ideològica, sent sepultat al cementiri del Poble Nou.

7 de setembre de 1862. Obtinguts els permisos, comencen les obres del Tren de Dalt, la línia que traçarà el curs de la futura Avinguda Meridiana.

8 de setembre de 1937. En una torre a La Sagrera, en un registre en plena guerra, troben un dipòsit amb 40 fusells, 50 bombes de mà i deu mil cartutxos, sense practicar detencions. Des dels Fets de Maig d'aquell any, els serveis d'ordre públic dominen als incontrolats i van restablint l'ordre dins la reraguarda.

9 de setembre de 1932. S'acull amb esperança l'aprovació per part del Parlament Espanyol de l'Estatut d'Autonomia, tot i que prou retallat de l'esborrany i proposta sorgida de Núria.

10 de setembre de 2010. Primer castell, un pilar de quatre de la Colla Casteller Jove de Barcelona, encara amb camissa blanca, al pregó de la Festa Major del Poblenou. El 6 de febrer de 2011 faria la primera actuació a Navas durant la festa de VOLS i el 13 estrenaria camissa per Santa Eulàlia a la plaça de Sant Jaume. Els entrenaments havien començat als vespres a la plaça Masadas.

11 de setembre de 1977. Gran manifestació catalanista al Passeig de Gràcia i Ronda de Sant Pere, diversos col·lectius de La Sagrera hi assisteixen massivament.

12 de setembre de 1843. La concentració de 2700 milicians a Sant Andreu, durant la revolta coneguda com La Jamància, agreuja la situació que es viu a La Sagrera des de fa uns dies, sent una continuada anada i vinguda de tropes.

13 de setembre de 1591. Data de la mort, al Monestir de El Escorial de Felip II, el seu nom va ser donat a un dels carrers més amples de la Sagrera en començar-se a definir urbanísticament el sector, en datat 25 d'abril de 1945.

14 de setembre de 1855. La fusió de diverses empreses metal·lúrgiques, que venien treballant des de 1831, creà La Maquinista Terrestre y Marítima, SA, una empresa ubicada a la Barceloneta, que el 1917 va crear una factoria a Sant Andreu, alguns treballadors vivien a La Sagrera i algunes indústries auxiliars treballaven per aquella gran empresa.

1976 • La Perona

15 de setembre de 1714. Pocs dies després d'ocupada Barcelona per les tropes de Felip V, comencen a imposar-se les mesures dels vencedors, abolint al rec Comtal el càrrec de batlle d'aigües i administrador dels molins reials.

16 de setembre de 2016. Durant aquests dies s'han excavat i han quedat al descobert a la vista de tothom que les ha volgut visitar, unes tombes romanes a la cruïlla de Clara Zetkin amb Berenguer de Palou.

17 de setembre de 1936. L'arquitecte Isidre Puig i Boada treballa a La Torre de La Sagrera, fent-ne el projecte de reforma per al Consell de l'Escola Nova Unificada.

18 de setembre de 1997. Inauguració a Can Fabra de Sant Andreu d'una exposició sobre el centenari de les annexions a Barcelona. La Sagrera és inclosa en el material andreuenc.

19 de setembre de 1877. En aquesta data el Tramvia de Foc que unirà Barcelona amb Sant Andreu passat per La Sagrera, entre en funcionament entre Portal Nou de Barcelona i El Clot, un més després, del 18 d'octubre, arribarà a completar-se el servei a tota la línia.

20 de setembre de 1982. En la època rectoral de Mossèn Oriol i a l'empara de la parròquia de Crist Rei, una vintena de persones comencen les activitats de la Coral Bell Ressò. Amb l'Esbart L'Estel, fundat el 1979, la coral infantil El Reguitzell, de 1972 o el grup de teatre El Calaix, de 1985, ompliren de vida del Casal Parroquial.

21 de setembre de 1990. Inauguració del Palau Sant Jordi, obra de l'arquitecte japonès Arata Isozaky, en ella ha col·laborat l'arquitecte sagrerenc **Xavier Basiana**.

22 de setembre de 1941. Moria al camp de concentració de Güssen Josep Torres i Tribó, pedagog i escriptor que signava com a Sol de Vida, anarquista i fundador de diverses escoles, entre elles la de l'Ateneu Llibertari de La Sagrera. Havia nascut a Mollerussa el 3 d'octubre de 1899.

23 de setembre de 1936. La nit del 23 al 24 de setembre eren assassinats al cementiri de Montcada per la seva condició de catòlics, el rector de la Sagrera Jaume Juliana i Boadella, el vicari Camil Muixí, i els laics i cosins Andreu Prat Batlle i Enric Batlle i Papiol, de 19 i 21 anys respectivament.

24 de setembre de 1937. El Comitè Municipal Permanent de la Ciutat, oficialitza un seguit de canvis de nomenclàtor. La Meridiana passa a ser Gran Via de la URSS o Gran de la Sagrera, Sebastian.Faure, tot i que el nom oficial del carrer Sagrera data de 1900, fins als anys cinquanta sovint encara l'anomenaven carretera de Ribes.

25 de setembre de 1966. Benedicció i inauguració de la primera urbanització de la plaça dels Jardins d'Elx. Va ser llavors que es van plantar les primeres palmeres a la plaça, amb tot els actes programats inicialment no es van poder celebrar com estava previst.

26 de setembre de 1987. S'inaugura la nova plaça del General Moragues, segons un projecte de Olga Tarrassó que no plau als veïns. Les escultures, l'obelisc de 21 metres i la vela marinera de 14, obra d'Ellsworth Kelly anaven destinades al Parc de la Pegaso, però el terra inestable del parc obligà a trobar una ubicació més adient.

27 de setembre de 1949. El maqui sagrerenc Cèsar Saborit i els seus companys assalten les oficines d'un constructor suïs al carrer Provença, al costat de La Pedrera, dins d'un seguit d'accions que porten de cap a la policia.

28 de setembre de 1819. Naixia a Figueres Narcís Monturiol, enginyer, inventor, que moria a La Sagrera el 1885

29 de setembre de 1966. Finalment i en no haver-se pogut celebrar tots els actes programats per a inaugurar els nous Jardins d'Elx en les festes de la Mercè, es decideix deixar-los oberts al públic. El 1968 instal·laran un parc infantil en els Jardins, l'únic al barri durant dècades.

30 de setembre de 1975. Amb una febril activitat en els darrers dies, al vespre tot resta a punt per al dia següent obrir al públic l'establiment anomenat Hiper Radar, de l'empresa Superdescuento123 SA, que el 1986 amb els magatzems Sears es convertirà en Hipercor.

1 d'octubre de 2017. Durant la celebració del referèndum d'autodeterminació, els pacífica votants de l'Escola L'Estel, al carrer Felip II, són atacats i agredits per un contingent d'una desena de furgonetes de la Policia Nacional. La veïna escola Joan Fuster també patirà les agressions.

2 d'octubre de 1994. Per dinamitzar la recent remodelada plaça Masadas, eliminat el mercat central, avui diumenge obre “MercaHobby” de la mà de l'Agrupament Ferroviari Barcelona, fira mensual dedicada al modelisme ferroviari.

3 d'octubre de 1937. Diumenge a la tarda, enmig d'un temporal de pluja, una alarma de bombardeig naval porta a part dels espectadors del Cinema Imperial a refugiar-se en el precari refugi del túnel del ferrocarril del cap de munt del carrer, a la Meridiana. Les aigües de la riera d'Horta neguen el refugi, que porta el número 804, i entra l'aigua i el fang, restant tretze cadàvers, d'alguns es tardarà dies en localitzar-ne el cos.

4 d'octubre de 1959. La Tinença d'Alcaldia publica un avís a propietaris, industrials, comerciants i particulars que davant de la propera Festa Major vulguin pintar portes i façanes, restaran exempts de la taxa municipal corresponent fins al dia 25.

5 d'octubre de 1966. Jordi Sabater Pi, que seria molts anys veí de La Sagrera, adquirí per unes vint mil pessetes, per al Zoo de Barcelona el goril·la albi Floquet de Neu, capturat a Guinea.

6 d'octubre de 1978. La obertura dels carrers Torroella de Montgrí i Pegàs havia convertit el carrer Portugal, abans un cul de sac, en una via de pas, llavors en direcció mar, i nombrosos accidents es produïen en la cruïlla amb gran de La Sagrera. Els veïns reclamaven un semàfor, finalment es va produir un mort, el conductor d'un turisme, Fermín Baez Hernández, de 62 anys, fet que acabà amb la paciència veïnal. Al poc l'ajuntament va instal·lar un semàfor

7 d'octubre de 1941. El servei de tramvies entre Barcelona i Sant Andreu, passant per La Sagrera, quedava substituït per troleibús, seria la línia FC entre el carrer Sepúlveda i Sant Andreu.

8 d'octubre de 2009. Un ciutadà bolivià de 38 anys era batuts a trets a casa seva i en presència de familiars per uns sicaris, al carrer Martí Molins. Els assassins serien detinguts uns mesos més tard a l'aeroport intentant fugir a Bolívia.

9 d'octubre de 1928. Moria Ignasi Iglesias, nascut a Sant Andreu el 1871, dramaturg de gran èxit a la seva època, regidor del Districte, sempre va mantenir cordials contactes amb les entitats culturals sagrerenques.

10 d'octubre de 1797. El Baró de Malda en el seu dietari, en aquesta data parla de les masies de Can Ros i Cal Borni (ara escola Turó Blau), en descriu les bondats i l'amenitat de l'estada.

11 d'octubre de 1979. Entre les 21 hores de la nit i les 5,30 del mati una macro operació policial pentina i escorcolla les barraques de La Perona, identificant 500 persones i detenint-ne 21, trobant armes de foc, porres, barres de ferro, drogues i navalles.

Abril 1994 • Construcció parking plaça de les Rates

12 d'octubre de 1873. Naixia a Antrodroco, al Laci, Federico Tedeschini, qui com a Cardenal representaria al Papa en el XXXV Congr s Eucarístic Internacional celebrat a Barcelona el 1952. L'antic carrer de Vilatrau, al sector dels Camps de Vilatrau, remodelat i urbanitzat el sector, rebria el 29 de setembre de 1955 el nom de Cardenal Tedeschini. Aquest moria a Roma el Dia de Difunts de 1959.

13 d'octubre de 1652. Es dona per acabada cronològicament en aquesta data la Guerra dels Segadors, que va fer el territori martinenc escenari de combats i setges i en tenim nombrosos testimonis en recents troballes arqueològiques.

14 d'octubre de 1949. El maqui sagrarenc Cèsar Saborit, amb Jose Sabater, germà de Quico Sabater, i altres, assalten a la Via Laietana un taller de joieria amb un botó de 400.000 pessetes i a la tarda, als pagadors dels Fomento de Obras y Construcciones,SA, al carrer Balmes, emportant-se els setmanals.

15 d'octubre de 1927. L'Agrupació Esportiva Sagrarenca, entitat que durant la Dictadura de Primo de Rivera emparava el clandestí Casal Nacionalista Sagrarenc, organitza una vetllada artística en benefici de les escoles nocturnes.

16 d'octubre de 1973. Dins de l'autoritari règim franquista, en aquesta data unes parcials, restringides i restrictives eleccions a regidors municipals permeten escollir al Districte i per m s de quinze mil vots a Fernando Rodríguez Ocaña, candidat que era recolzat per la organització comunista Bandera Roja i tenia la seu electoral al carrer Garcilaso, però les autoritats de la dictadura li anul·laren arbitràriament l'elecció i ocuparia el seu lloc el segon m s votat, Alfons Guasch, que només havia obtingut dos mil vots.

17 d'octubre de 1955. A les 17 h el general Franco arriba a l'Estació ferroviària de Sant Andreu Arenal i la inaugura. Des d'all  la comitiva es desplaça en metro des de Fabra i Puig a La Sagrera i visita les obres de construcció de la cotxera subterrània de la que serà la nova línia, la 4, inaugurada el 1959 entre Maragall i La Sagrera.

18 d'octubre de 1880. El tramvia de foc que des del 19 de setembre de 1877 anava des de Barcelona fins al Clot, es perllonga fins a Sant Andreu, passant per La Sagrera, quedant connectada a la capital.
19 d'octubre de 1956. La nit del divendres al dissabte dia 20, a les obres del metro, quan s'estava excavant la rasa per a fer-hi el túnel al carrer Garcilaso, prop de la Meridiana, una esclavissada de terra va sepultar i matar a dos treballadors.

20 d'octubre de 1895. Després de restaurada,  s beneida de nou la capella de la Immaculada Concepció, església

particular de la Torre Sellés, masia del segle XVI que el 1941 per construir-hi la Urbanització Meridiana per part de la Obra Sindical del Hogar serà enderrocada.

21 d'octubre de 1911. Després de la dolorosa i sagnant vaga de La Hispano Suiza el 1910, l'empresa es traslladà a partir del juliol a La Sagrera. El diverses vegades ministre d'Hisenda Juan Navarro Reverter, en aquesta ocasió visitava la nova fàbrica, ja en ple rendiment, acompanyat del Marques de Marianao, Salvador Sam , que llavors era el batlle de Barcelona.

22 d'octubre de 1937. La premsa informa que en el dia anterior havia estat trobat el cad ver de José Orihuela Reverter, un nen de 9 anys, darrera de les víctimes trobades de la inundació del Túnel del Metro en construcció, refugi de bombardeig, el passat dia 3.

23 d'octubre de 1946. El Consell de Ministres del règim franquista acorda que l'INI, Instituto Nacional de Industria, s'apropi-hi de La Hispano Suiza, fabrica de automoviles, SA, per a crear la ENASA, Empresa Nacional de Autocamiones SA que fabricar  a La Sagrera el camió Pegaso.

24 d'octubre de 1976. A la plaça de l'Assemblea de Catalunya, llavors anomenada de les Rates, culminen els actes d'enjardinament popular iniciats el diumenge anterior. Tot l'any havia estat una lluita constant reclamant la dignificació del lloc, amb una Olimpíada a l'Abril o la revetlla de Sant Joan al juny. L'enjardinament es finança venent enganxines a 50 pessetes.

25 d'octubre de 1945. Entre avui i el 5 de novembre té lloc la festa major de La Sagrera, llavors la diada de Crist Rei s'esqueia el diumenge darrer d'octubre. La Comissió organitzadora assoleix certa normalitat en els actes a sis anys d'haver acabat la guerra.

26 d'octubre de 1985. El conseller d'ensenyament de la Generalitat Joan M Pujals i l'alcalde de Barcelona Pasqual Maragall inauguren oficialment l'escola L'Estel, centre educatiu realitzat en col·laboració amb Transports Metropolitans de Barcelona.

27 d'octubre de 2015. Acabada de publicar la obra "L'Abans de la Sagrera – Navas", de Joan Pallarès, editada per Efadós, en fascicles, ara es comença a distribuir el volum sencer i serà presentat el proper 14, a la Biblioteca de La Sagrera, en iniciar-se la Festa Major.

28 d'octubre de 1939. Tímidament comença la primera Festa Major de La Sagrera, llavors el darrer cap de setmana d'octubre, passada la Guerra. Diversos carrers mantindran els seus santdebarri durant dècades, a partir del 1972 la Vocalia de Cultura de l'AVV marcarà el ritme, treballant amb entitats com l'Agrupament Escolta Pau Casals o la Parròquia, fins que el 1990 la Comissió de Festes adquireix entitat jurídica pròpia.

29 d'octubre de 1931. En aquesta data es celebrava llavors la dia de Crist Rei, no com ara a finals de novembre, celebrant la Parròquia recent dedicada, la seva primera festa i canviant la Festa Major de la Sagrera a aquesta data enlloc de Sant Martí.

30 d'octubre de 1930. Rosa Domènech i Mas, vídua, adquireix a Carles Llaudet i Balaguer la casa del carrer Gran que serà l'Hostal de la Fontana, avui enderrocat, a tocar el Parc de la Pegaso.

31 d'octubre de 1975. Inauguració del pub Wawanco, al carrer Oliva, la inauguració estava prevista per el dia 20, però la mort del Dictador i tancament obligatori forçà el canvi de data i passar-la a la nit de la Castanyada.

1 de novembre de 1942. En presència del governador civil Antonio Correa Weglison, el Càpita General José Moscardó i nombroses jerarquies de las època, el barri ret homenatge i nomena fill predilecte al coronel d'enginyers, després ascendiria a general, Lluís Ferrer Vilaró, fill de la saboneria de Benet Ferrer, al carrer Gran.

2 de novembre de 1899. La Comissió de Festes de La Sagrera decideix que la festa major de Sant Martí es circumscriurà per aquest any només el dia 11 i de manera austera, degut a la greu situació de misèria, amb molts repatriats de Cuba, acordant-se repartir els diners del pressupost de la festa entre els necessitats.

3 de novembre de 1898. Amb Sant Josep Manyanet i la Mare Encarnació Colomina al davant, arriben a La Sagrera un grup de religioses de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret, i funden l'Escola Mare de Déu dels Àngels, en unes cases que havien adquirit uns mesos abans. En la mateixa data de 1856 es constituïa La Industrial Harinera Barcelonesa, els occitans germans Couzinet la instal·laren el molí a vapor al que avui és el parc de la Pegaso.

4 de novembre de 1978. Un gran aiguat, i com era normal en la època, ocasiona problemes a la riera d'Horta, actuals carrers de Rovira i Virgili, Pare Manyanet i Bonaventura Gispert, atrapant algun vehicle, baixant un gran aiguat. També les estacions de metro en resultarien afectades. El problema dels aiguats que perdurarà fins a tocar els anys noranta, amb

Agost 1983 • Estació de La Sagrera

l'acabament del col·lector, tot i ser aquest el darrer ensurt de gran magnitud.

5 de novembre de 1946. En aquesta data la factoria sagrerenca de La Hispano Suiza Fabrica de Automoviles, passava legalment a mans de ENASA, per a fabricar l'auto camió Pegaso, joia de l'autarquia governant.

6 de novembre de 1919. Moria a Barcelona Josep Pascual Deop, enginyer i col·laborador, company d'immersió i gendre de Narcís Monturiol, havia nascut a Barcelona el 1844, residí a La Sagrera on dirigia la Fàbrica La Española, on avui hi ha el complex residencial Sagrera2000.

7 de novembre de 1969. La Meridiana, ja convertida en una via ràpida, des d'aquest dia enllaça directament amb la nova autopista que arriba, de moment, fins a Granollers.

8 de novembre de 1981. Damunt de on el 1856 La Industrial Harinera Barcelonesa va establir el molí a vapor, que després seria diverses empreses tèxtils, el 1911 La Hispano Suiza Fabrica de Automoviles i des de 1946 Empresa Nacional de Autocamiones, Pegaso, l'alcalde Pasqual Maragall inaugura el Parc de la Pegaso, obra d'Enric Batlle i Joan Roig i enjardinament amb 30 espècies d'arbres diferents, de Josep Batlle. El cost total ha estat de 550 milions de pessetes.

9 de novembre de 2014. Per tot Catalunya, també per La Sagrera, és reparteixen dotzenes de taules on poder votar en referèndum sobre el procés d'independència de Catalunya.

10 de novembre de 2012. Dissabte, com a preludi de la Festa Major s'organitzen els actes del 30 aniversari de la Inauguració del Centre Cívic de La Sagrera, La Barraca, en una performance al carrer.

11 de novembre de 1971. Sota els auspicis del rector mossèn Joan Oriol i en els locals de la parròquia, per a donar resposta a una realitat ignorada per l'administració, es funda i s'inaugura en aquesta data una Escola d'Educació Especial.

12 de novembre de 1894. D'aquesta data és la notícia més antiga que hem trobat referent a una ballada de sardanes a La Sagrera, va ser amb motiu de la Festa Major de Sant Martí d'aquell any.

13 de novembre de 1982. Després d'una llarga reivindicació veïnal de l'edifici de l'antic Cinema Imperial, conegut com La Barraca, l'alcalde Narcís Serra inaugura, en els seus terrenys, el Centre Cívic de La Sagrera, serà el primer centre cívic al

Districte, anticipant-se una dies al de Sant Andreu, i un dels pioners a Barcelona.

14 de novembre de 1897. Llavors la Festa Major es celebrava per Sant Martí i en aquesta data hi ha constància escrita d'una novillada de braus al barri a càrrec de Algabeño Chico i Carbonerillo.

15 de novembre de 1922. A la teuleria de la Viuda de Duran, a l'actual carrer Berenguer de Palou, un incendi a les tres de la matinada destrueix un cobert i causa algun estrall. El mateixos bombers de la Sagrera, de la caserna del Carrer Gran, apaguen el foc.

16 de novembre de 1957. El Jurat d'Empresa de Pegaso envia una carta signada pels treballadors, demanant a l'autoritat laboral millores econòmiques, un mínim assegurat a l'escala mòbil de prima salarial i la jornada de vuit hores. Tot preludeia d'una primavera propera calenta en agitació social

17 de novembre de 2016. Carme Miró i Alaix, cap del servei d'Arqueologia de Barcelona i Directora del Pla Barcino, sempre en excel·lents relacions amb La Sagrera, pronuncia el pregó de Festa Major a la sala de La Barraca.

18 de novembre de 1988. Es coneixen els detalls de la caiguda de l'anomenat Comando Barcelona de ETA, autors de l'atemptat d'Hipercor l'any anterior. Les notícies de les detencions fa uns dies confirmen que un dels pisos operatius era al 184 del carrer Gran de la Sagrera, allà hi havia abandonats 130 quilos d'explosius amonal.

19 de novembre de 1929. L'antic camí, possiblement romà i medieval, que s'havia convertit en carrer de Provençals, canvia oficialment de nom per el de carrer de Berenguer de Palou.

20 de novembre de 1930. Enderrocat el dictador Primo de Rivera, durant el període denominat Dictablanda, esclata una gran vaga ferroviària que afecta l'Estació de Mercaderies de La Sagrera i els Tallers de Sant Andreu, nuclis durs dels vaguistes amb enfrontaments.

21 de novembre de 1974. Primera Festa Major de La Sagrera on la iniciativa la porta la Vocalia de Cultura de l'Associació de Veïns, que uns anys després es transformarà en Comissió de Festes, on concorreran juntament d'altres entitats.

22 de novembre de 1907. Naixia a La Sagrera, a casa del seu pare, metge i regidor, el també metge Bonaventura Gispert i Vila, recordat per diverses generacions de sagrerencs per la seva dedicació al barri, on morí el 2 de febrer de 1976. La

seva filla Núria, nascuda també al carrer Gran, a l'actual número 169, va ser regidora de l'Ajuntament.

23 de novembre de 2003. Neix i es presenta en societat, la Geganta La Sagrerina, símbol del barri.

24 de novembre de 2002. En diumenge al matí de pluja intensa, Festa Major, l'alcalde Joan Clos inaugura la remodelació del carrer Gran de la Sagrera, ampliant voreres i redefinint-lo.

25 de novembre de 2018. El Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, oficia la missa solemne de Festa Major a la Parròquia de Crist Rei

26 de novembre de 1987. A la Festa Major s'inaugura oficialment el Pont de Bac de Roda, que uneix Sant Martí amb La Sagrera, obra de Santiago Calatrava, construïda entre 1985 i 1987, de 128 metres de llarg i 45 de llum, va rebre el premi FAD d'aquell any i es va convertir, ràpidament, en un dels emblemes del barri.

27 de novembre de 1916. Moria a l'Escola Mare de Déu dels Àngels, que havia fundat el 1898, al carrer Gran de la Sagrera, la Mare Encarnació Colomina i Agustí.

28 de novembre de 1996. Durant la Festa Major s'inaugura una remodelació de la plaça de l'Assemblea de Catalunya, després de unes obres llarguíssimes, que no plauen als veïns, es mostren un desastre fins al punt de que l'AVV declara a l'autora, Olga Tarrassó, no grata al barri. Anys després la plaça es va haver de fer de nou.

29 de novembre de 1904. Uns mesos després d'haver visitat el rei Alfons XIII la seva fabrica de la Sagrera, avui es publica el decret que atorga el títol de Comte de Sert a Francesc Sert i Badia (1863-1919), el seu germà Domènec (1866-1952), seguiria al front de la fàbrica, dedicant-se a la política i a negocis a empreses elèctriques, mentre que Josep Maria (1874-1945), destacaria com a pintor de fama universal.

30 de novembre de 1979. L'assemblea tria com a president de l'Associació de Veïns a Miquel Angel Mercader, el vicepresident serà Maurici Corominas, junta que regirà l'entitat fins al febrer de 1982.

1 de desembre de 1901. La Comissió promotora per a la supressió dels impostos de consums, dictamina que Sant Andreu i La Sagrera tenen dret com a pobles agregats a l'extraradi barceloní, de gaudir de l'excepció de l'import de consums en

Abril 1990 • Futura Nau Ivanow

relació a la resta de la ciutat.

2 de desembre de 1997. Apareix el numero 1 de la revista sagrerenca Vers.Art.

3 de desembre de 2021. Moria José Barbero Cabello, medalla d'Honor de la Ciutat i president durant vuit anys de l'Associació de Veïns de la Sagrera, molt estimat per amics i companys per la seva dedicació al barri.

4 de desembre de 1920 Dins de l'espiral de violència iniciada el dia 30 anterior per l'assassinat de l'advocat republicà Francesc Layret, de matinada i quan anaven camí de La Hispano Suiza, sis obrers són tirotejats i ferits greus a la Rambla de Sant Andreu per uns pistolers que sortiren del carrer de Cuba.

5 de desembre de 1938. Repartiment d'aliments per a infants a la Cantina de la Llet, a l'Escola de Montserrat Roxlo, establerta al carrer Gran amb Pacífic. Eren establiments que funcionaven gràcies als amis, quàquers, especialment escandinaus, per alimentar als nens de la guerra.

6 de desembre de 1925. Diumenge, a les 10,30 h i amb un partit de rugby entre la UE Santboiana i Rugby Club Sant Andreu s'inaugura l'àrea esportiva del Camp del Ferro. A les 14,30 l'Avenç de l'Esport ho farà amb un partit de futbol. Molts clubs en la dècada anterior a la guerra van utilitzar aquests camps esportius.

7 de desembre de 1923. L'Ajuntament multa amb 50 pessetes el veí Francesc Agell, del carrer Gran 237 (en numeració antiga), per criar porcs i gallines en el patí del seu habitatge i botiga.

8 de desembre de 2020. Dimarts i festiu, a les 15,36 el primer tren passa per la nova estació de La Sagrera, les andanes estan acabades i avui es procedeix al canvi de vies. Passa, però no s'atura, les obres del conjunt de l'estació d'alta velocitat continuen i seran eternes.

9 de desembre de 2016. Moria als 63 anys, Alberto Ballesteros Monzonis, sagrerenc, molts anys conseller de Districte per el PSC i vinculat a nombroses entitats.

10 de desembre de 1941. La Junta d'Obras dona per acabada la campanya de recaptació per a la reconstrucció del temple i les escoles parroquials nocturnes i desautoritza qualsevol nova petició.

11 de desembre de 1889. Naixia a casa dels seus avis, l'Adoberia Fargas, al carrer Gran, el Beat Josep Maria Griñó

i Fargas, sacerdot que va ser assassinat la nit del 20 al 21 d'agost de 1936 al Cementiri de Lleida, sent beatificat per l'Església, a Tarragona, el 13 d'octubre de 2013.

12 de desembre de 1887. Es funda la societat El Porvenir Sagrerense, de caire cooperatiu, amb seccions culturals i recreatives.

13 de desembre de 2009. Entra en funcionament el tram de la línia 9 del metro entre La Sagrera i Santa Coloma.

14 de desembre de 2012. Presentació a La Barraca del llibre El Quilòmetre Sagrat. Història de La Sagrera a través dels seus carrers, de Joan Pallarès, amb Josep Barbero com a President de l'AVV i Raimon Blasi, com a Regidor del Districte a la mesa de presentació.

15 de desembre de 2013. Circula per primera vegada per la línia d'alta velocitat que crea La Sagrera, un tren amb passatgers de la operadora francesa SNCF entre l'estació de Sants i París.

16 de desembre de 1905. A la Sagrera i per aquestes dates, la Sociedad Econòmica Barcelonesa de Amigos del País, ha posat en marxa una biblioteca popular que mereix els elogis de la premsa de la època, esta ubicada a un primer pis del carrer Gran, enfront de Can Gispert.

17 de desembre de 1901. A l'antiga masia de Can Llobet moria Sant Josep Manyanet. Havia nascut a Tremp el 7 de gener de 1833 fundador dels Fills de la Sagrada Família (1864) i de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret (1874), ambdues institucions ben arrelades al barri a través de les escoles Jesús, Maria i Josep (Els Padres), fundat el 1877 i Mare de Déu dels Àngels, establert el 1898. A la masia adquirida, la capella de l'Escola Els Padres, el 1966 es convertiria en Parròquia, abastant territorialment part de La Sagrera.

18 de desembre de 1986. El Districte lliura les claus a l'AVV per un nou local social als nous terrenys del Parc de la Pegaso. Des del seu naixement, amb seu al pis del president a la Meridiana, havia passat pel carrer Josep Estivill, per uns barracots on ara s'ubicaria al capdamunt del carrer Portugal, després passaria a La Barraca i finalment a La Torre de La Sagrera. El diumenge 21 es celebraria la Festa celebrant el fet.

19 de desembre de 1927. Comença el judici conta Ramona Alba Moncada, La Mundeta, dona andreuena que va estafar

entre 1917 i 1919 multitud de persones per un engany piramidal, oferint interessos setmanals de fins un 15%, igual com ho feia Juan Ballesteros Zamorano, també de Sant Andreu i de la mateixa època. El judici duraria fins el 22, tant entre els acusats com a còmplices, com entre els estafats, hi havia molta gent de La Sagrera, però d'aquest cas ni els caps ni ningú mai no van ingressar a la presó.

20 de desembre de 1979. Al cap de sis mesos d'haver restaurat els ajuntaments democràtics, el de Barcelona aprova els primers canvis de nom de 59 carrers de nomenclatura franquista. A La Sagrera seran dos: Matías Montero, aprovat el 24 de febrer de 1960, passa a anomenar-se Camp del Ferro i Dalmacio de Mur, seria Vallès i Ribot,

21 de desembre de 2021. Després d'una llarga reivindicació, la Generalitat i l'Ajuntament anuncien conjuntament l'acord per a construir un nou CAP a Congrés-Indians i fet que retardarà la construcció del nou CAP La Sagrera que des de l'octubre anterior s'anuncia en la nova ubicació de Josep Estivill amb passatge Bofarull.

22 de desembre de 1908. En el sorteig de la Loteria Nacional de Nadal, un tercer premi, el 32.069 reparteix 25.000 pessetes entre els 400 treballadors de la Fàbrica de Catifes Sert, ubicada a l'actual plaça General Moragas.

23 de desembre de 1963. Obra dels arquitectes Antoni Bonet Castellana i Josep Puig Torné, s'inaugura el Canodromo Meridiana, dedicat a les curses de llebrers, construït entre 1962 i 1963, una gran visera sobre pilars d'acer.

24 de desembre de 1938. Les germanes Rusca Arpí, propietàries de la Torre de la Sagrera, venen la propietat abans d'acabar l'any a Joaquim Morel i Bas, qui la reformarà acabada la guerra.

25 de desembre de 1939. Les obres de reconstrucció de la parròquia de Crist Rei, iniciades el mes d'abril per Josep Maria Sagnier, fill de l'arquitecte constructor, permeten en el dia de Nadal obrir la Capella del Santíssim Sagrament. Les obres foren lentes i pel 1945 encara no estaven del tot acabades.

26 de desembre de 1922. Entra en funcionament l'estació de mercaderies de La Sagrera, en la mateixa data de 1924, s'estima la proposta de quatre regidors, entre ells Ignasi de Ros, de Can Ros, per a que, havent-se saturat la carretera de Ribes, s'obrin els carrers de Concepció Arenal o també València, Mallorca o Aragó, cap a la Sagrera, per alleugerir el transit al Clot i als accessos a l'estació i fàbriques.

27 de desembre de 1913. A la Farinera La Esperanza, el treballador Francesc Gironès Casas, de 25 anys, solter,

Agost 2020 • La Nau Bostik

va caure en una sitja i al damunt li caigueren un munt de sacs de blat, d'uns 5.000 quilos de pes, morint aixafat.

28 de desembre de 1908. Un dels pitjors terratrèmols del segle XXè és produeix a Messina, a Sicília. La Creu Roja de Sant Andreu i La Sagrera recapta 664 pessetes que lliura al cònsol italià i els obrers i direcció de la fàbrica italiana del carrer Gran de la Sagrera, Valera Ricci, molts d'origen italià, apleguen, a part, 300 pessetes, que també lliuren.

29 de desembre de 1912. Primera notícia d'un club de futbol anomenat Sparta de La Sagrera, que venç per 3 a 1 a L'Avenç de Sant Andreu. A partir de l'agost de 1913 ja no trobarem notícies d'aquest equip.

30 de desembre de 1037. En el testament d'un home del territori, anomenat Osbert, es llegeix et concedo ad uxor mea lerberga, modiatà de terra in ipso campo de ipsa archa, l'esment més antic del topònim Camp de l'Arpa, límit de La Sagrera. Sembla que archa delata la presència d'un dolmen.

31 de desembre de 2009. Tanca, al 165 del carrer Gran, la botiga i magatzem Comercial Cordelera, l'havia fundat Miquel Ara el 1957, mort pocs dies abans i el propietari del local no va voler subrogar el contacte d'arrendament. L'empresa, a mans dels fills de Miquel, continuaria la activitat a la fàbrica que ja tenia a Palau Solitar i Plegamans.

Joan Pallarès-Personat

La Sagrera, hivern de 2021-2022.

FEM CULTURA! FEM BARRI! A LA SAGRERA

23 d'abril de 2022 • Edita: La Sagrerina • lasagrerina@gmail.com • Redacció: Josep Estivill, 57 baixos

La Sagrerina.com
Diari independent de La Sagrera